

ISSN 1684-0704

EUROPESE
REKENKAMER

JAARLIJKS
ACTIVITEITEN-
VERSLAG

2012

NL

***Europe Direct helpt u antwoord te vinden
op uw vragen over de Europese Unie***

**Gratis nummer (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Als u mobiel of in een telefooncel of hotel belt, hebt u misschien geen toegang tot gratis nummers of kunnen kosten worden aangerekend.

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (<http://europa.eu>).

Catalografische gegevens bevinden zich aan het einde van deze publicatie.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2013

ISBN 978-92-9241-170-1

doi:10.2865/71644

© Europese Unie, 2013

Overneming met bronvermelding toegestaan

Printed in Belgium

GEDRUKT OP ELEMENTAIR CHLOORVRIJ GEBLEEKT PAPIER (ECF)

Europese
Rekenkamer

JAARLIJKS ACTIVITEITENVERSLAG
2012

EUROPESE REKENKAMER

MISSIE

De Europese Rekenkamer is de EU-instelling die bij het Verdrag is opgericht om de EU-financiën te controleren. Als extern controleur van de EU draagt zij bij tot de verbetering van het financieel beheer van de EU en treedt zij op als onafhankelijk hoedster van de financiële belangen van de burgers van de Unie, waarbij zij de verantwoording en transparantie bevordert.

VISIE

Een onafhankelijke en dynamische Rekenkamer die wordt erkend om haar integriteit en onpartijdigheid, en gerespecteerd om haar professionaliteit en de kwaliteit en impact van haar werk, en die belanghebbenden essentiële ondersteuning biedt bij het verbeteren van het beheer van de EU-financiën.

WAARDEN

ONAFHANKELIJKHEID, INTEGRITEIT EN ONPARTIJDIGHEID	PROFESSIONALITEIT	TOEGEVOEGDE WAARDE	TOPKWALITEIT EN EFFICIËNTIE
<p>Onafhankelijkheid, integriteit en onpartijdigheid voor de instelling, haar leden en personeel.</p> <p>Onafhankelijke controles verrichten, rekening houdend met de standpunten van belanghebbenden, maar zonder instructies te vragen of toe te geven aan enige externe druk.</p>	<p>Het in alle aspecten van haar werk hoog houden van een voorbeeldige standaard van professionaliteit.</p> <p>Betrokkenheid bij de ontwikkeling op het gebied van de controle van de openbare financiën in de EU en wereldwijd.</p>	<p>Uitbrengen van relevante, goed getimede en hoogwaardige verslagen die gebaseerd zijn op degelijke bevindingen en bewijs, aansluiten bij hetgeen de belanghebbenden bezighoudt en een krachtige, gezaghebbende boodschap overbrengen.</p> <p>Bijdragen aan wezenlijke verbetering van EU-beheer en verbeterde verantwoording van het beheer van de EU-middelen.</p>	<p>Tonen van waardering voor individuele personen, ontwikkelen van talent en belonen van prestaties.</p> <p>Waarborgen van doeltreffende communicatie ter bevordering van de teamgeest.</p> <p>Optimaliseren van de efficiëntie in alle aspecten van haar werk.</p>

INHOUD

Bladzijden

6	VOORWOORD VAN DE PRESIDENT
8	2012 IN HET KORT
9	ONZE ACTIVITEITEN
9	CONTROLEVERSLAGEN EN ADVIEZEN
30	SAMENWERKING MET ANDERE HOGE CONTROLE-INSTANTIES
34	ONS BEHEER
35	WIJZIGINGEN IN HET COLLEGE VAN DE ERK
36	METING VAN DE PRESTATIES VAN DE ERK
44	ONDERSTEUNING VAN DE CONTROLE
49	FINANCIËLE INFORMATIE
52	CONTROLE EN VERANTWOORDING
53	VERKLARING VAN DE GEDELEGEERD ORDONNATEUR
54	35 JAAR LANG DE EU HELPEN BETER TE FUNCTIONEREN

VOORWOORD VAN DE PRESIDENT

Ik heet u welkom tot het Jaarlijks Activiteitenverslag 2012 van de Europese Rekenkamer (ERK)!

In 2012 was een groot deel van de werkzaamheden van de ERK gericht op het helpen van de Unie om zich voor te bereiden op de belangrijke **uitdagingen voor het financieel beheer** na 2013. De ERK begon het jaar met de vaststelling van haar advies over bepaalde voorstellen voor verordeningen met betrekking tot het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) — waarschijnlijk het meest bekende beleid van de EU. De ontwerpverordening was onderdeel van het pakket aan wetgevingsvoorstellen voor het meerjarig financieel kader voor de periode 2014-2020. Door middel van een aantal van haar in 2012 uitgebrachte adviezen en verslagen droeg de ERK actief bij aan de versterking van de nieuwe regels die in de volgende periode zullen gelden voor de ontvangsten en uitgaven van de EU.

In 2012 bleef de ERK ook nauwgezet de uitwerkingen volgen die de ontwikkelingen in het **economisch bestuur van de EU** kunnen hebben op de openbare verantwoordingsplicht en de controle van de openbare financiën. Gedurende het jaar trad het Verdrag tot oprichting van het Europees Stabiliteitsmechanisme in werking en kwam het auditcomité van het nieuwe orgaan, waarin een lid van de ERK zitting heeft, voor het eerst bijeen.

In december 2012 bereikte de Raad van de Europese Unie overeenstemming over zijn standpunt waarmee een gemeenschappelijk toezichtmechanisme met betrekking tot het prudentieel toezicht op kredietinstellingen in de eurozone werd opgericht en maakte de ERK aan de EU-beleidsmakers haar visie op de regelingen inzake openbare verantwoording en controle kenbaar.

Veel ontwikkelingen in het economisch bestuur en de EU-begroting vloeien voort uit de noodzaak om betere beleidsresultaten te verkrijgen met minder publieke middelen, terwijl ook de democratische legitimiteit en verantwoording versterkt moeten worden. Dankzij haar bijzondere bevoegdheden en uitgangspositie, alsmede dankzij de controle-ervaring en partnerschappen die zij in haar 35-jarig bestaan heeft opgebouwd, bevindt de ERK zich in een goede positie om de EU te helpen deze uitdagingen aan te gaan. Voortbouwend op onze resultaten uit de voorbije jaren stellen wij ons tot doel om **de bijdrage van de ERK aan de verbetering van de verantwoordingsplicht van de EU in de periode 2013-2017 te maximaliseren**.

De ERK viert thans haar 35-jarig bestaan. Europa is drastisch veranderd sinds de ERK in 1977 haar werkzaamheden aanving. Die veranderingen komen tot uiting in de wijze waarop de ERK is georganiseerd en haar controles uitvoert. Het controlegebied van de ERK is gegroeid na de toetreding van nieuwe lidstaten, de overdracht van bevoegdheden aan de Unie en de oprichting van vele entiteiten op EU-niveau. De ERK is ook als organisatie gegroeid, van negen leden en 120 personeelsleden in 1977 tot 27 leden en bijna 900 personeelsleden in 2012. Zo heeft de ERK een **professioneel, toegewijd en ervaren personeelsbestand** opgebouwd.

2012 was het laatste jaar van de **strategie van de ERK voor 2009-2012**. De ERK wordt gesterkt door de resultaten die in deze periode zijn verwezenlijkt. Zoals blijkt uit ons Jaarlijks Activiteitenverslag over dit jaar, is onze output toegenomen, wordt de kwaliteit van onze verslagen door externe deskundigen als goed beoordeeld en vinden onze belangrijkste institutionele belanghebbenden ze nuttig. Er is voortdurend een hoge mate van aanvaarding door de Commissie van de aanbevelingen van de ERK, en het nieuwe follow-upverslag van de ERK vestigt de aandacht op de positieve impact ervan. De ERK kan tevens bogen op verbeteringen van de efficiëntie in de administratie en de vertaling, wat leidde tot de herschikking van nog eens veertig posten naar de controlediensten aan het einde van de periode.

Teneinde haar **doelstellingen voor 2013-2017** te kunnen verwezenlijken, zal de ERK prioriteit geven aan producten die de verantwoordingsplicht van de EU verbeteren en zal zij haar partnerschappen, professionaliteit en efficiëntie ontwikkelen. In 2013 zal een internationaal team in het kader van een collegiale toetsing de praktijk van doelmatigheidscontroles bij de ERK onderzoeken en follow-up geven aan de resultaten van de vorige collegiale toetsing in 2008. Andere reeds gestarte kernactiviteiten in 2013 omvatten de stroomlijning van de processen van de ERK voor het produceren van verslagen en de nog betere benutting van onze gezamenlijke kennis, vaardigheden en deskundigheid. Aan de hand van deze en andere initiatieven beoogt de Rekenkamer de EU te helpen bij het aanpakken van de groeiende uitdagingen op het gebied van publieke verantwoording en controle van de openbare financiën in de komende jaren.

Vítor Manuel da Silva Caldeira
President

2012 IN HET KORT

ONZE ACTIVITEITEN

- **Jaarverslagen** over de EU-begroting en over de Europese Ontwikkelingsfondsen over het begrotingsjaar 2011 met verbeterde duidelijkheid en informatie.
- 50 gepubliceerde **specifieke jaarverslagen** over de EU-agentschappen, gedecentraliseerde organen en andere instanties over het begrotingsjaar 2011.
- 25 vastgestelde **speciale verslagen** over specifieke begrotingsterreinen of beheerst thema's.
- 9 **adviezen** met daarin bijdragen over begrotingshervormingen, zoals de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt.

ONS BEHEER

- Vaststelling van een **nieuwe strategie voor 2013-2017** om de activiteiten van de Rekenkamer gedurende de periode richting te geven met als doel om de bijdrage van de ERK aan de openbare verantwoordingsplicht van de EU zo waardevol mogelijk te maken.
- Onze **essentiële prestatie-indicatoren** voor de periode 2008-2012 wijzen op betere prestaties en meten voor het eerst welk deel van onze aanbevelingen is uitgevoerd.
- De verdere ontwikkeling van het **personeelsbeleid** en de voortgezette herschikking van posten naar kerntaken in de controle dankzij verbeteringen van de efficiëntie in de administratie en de vertaling, hebben de ERK beter in staat gesteld om haar missie uit te voeren.
- De bouwwerkzaamheden voor het **K3-gebouw** — onze tweede uitbreiding — werden afgerond waardoor alle ERK-personeelsleden op één locatie kunnen worden ondergebracht.

De leden van de ERK tijdens een vergadering van de Rekenkamer.

ONZE ACTIVITEITEN

CONTROLEVERSLAGEN EN ADVIEZEN

De drie belangrijkste producten van de Europese Rekenkamer zijn:

- jaarverslagen:** deze omvatten voornamelijk de resultaten van de werkzaamheden voor de financiële en nalevingsgerichte controle van de begroting van de Europese Unie en de Europese Ontwikkelingsfondsen (EOF's). Daarnaast worden er afzonderlijk specifieke jaarverslagen uitgebracht over de EU-agentschappen, gedecentraliseerde organen en andere instanties;
- speciale verslagen:** deze worden gedurende het jaar uitgebracht en geven de resultaten weer van geselecteerde controles van specifieke begrotingsterreinen of beheerthema's. Dit zijn voornamelijk doelmatigheidscontroles;
- adviezen** over ontwerpwetgeving die van invloed is op het financieel beheer; en — op eigen initiatief van de ERK — **verklaringen en standpuntnota's** over andere kwesties.

Sinds 2008 is het aantal door de ERK geproduceerde specifieke jaarverslagen en speciale verslagen **significant gestegen**. De jaarverslagen zijn ook zodanig aangepast dat ze een hogere mate van analytische informatie verschaffen, een meer consistente presentatie van gegevens bieden, waardoor een vergelijking tussen terreinen en in de tijd eenvoudiger wordt, en een nieuw hoofdstuk over doelmatigheidskwesties bevatten. De significante stijging van het aantal uitgebrachte adviezen is toe te schrijven aan het feit dat de ERK werd geraadpleegd met betrekking tot het grote aantal wetgevingsvoorstellen in verband met het nieuwe financiële kader (2014-2020).

Aantal verslagen en adviezen	2008	2009	2010	2011	2012
Jaarverslagen over de EU-begroting en EOF's	2	2	2	2	2
Specifieke jaarverslagen over de EU-agentschappen en gedecentraliseerde organen	29	37	40	42	50
Speciale verslagen	12	18	14	16	25
Adviezen en andere output	5	1	6	8	10
TOTAAL	48	58	62	68	87

De integrale tekst van alle controleverslagen en adviezen is in 22 EU-talen beschikbaar op de website van de ERK (<http://eca.europa.eu>).

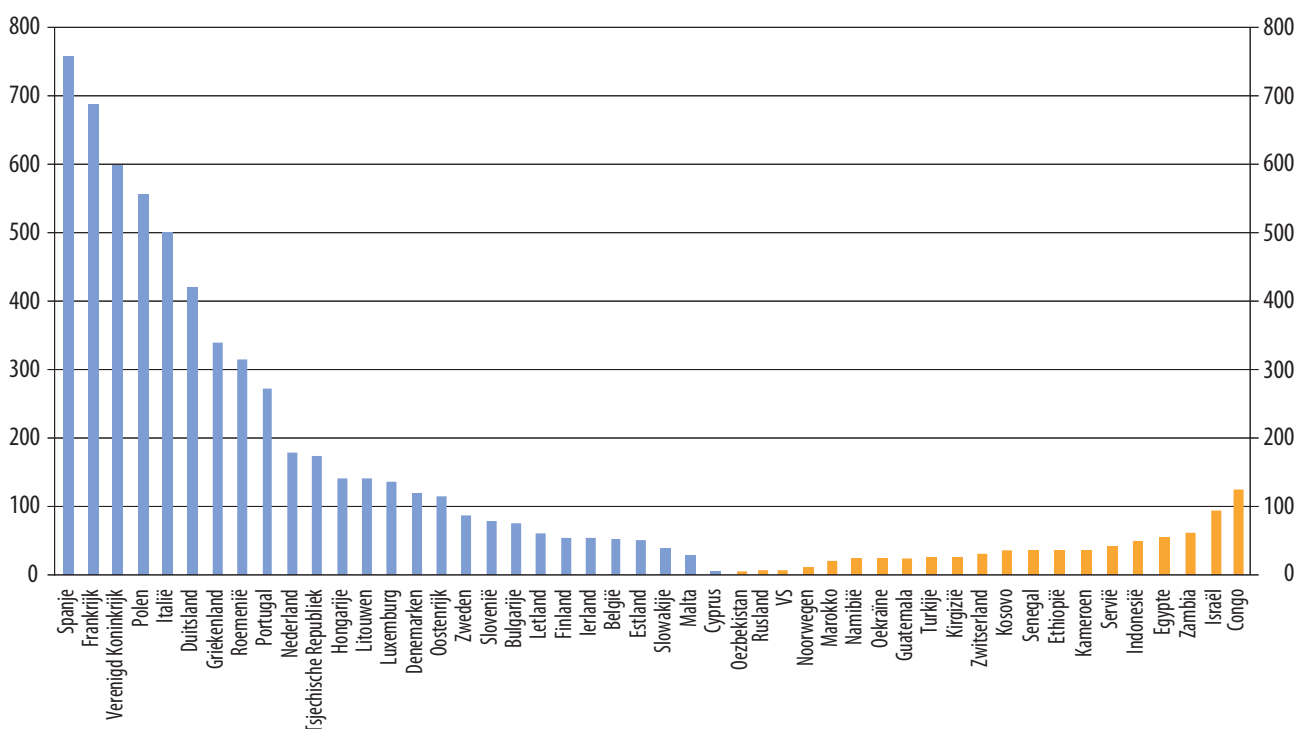
CONTROLEBEZOeken IN 2012

Hoewel het grootste deel van het controlewerk wordt gedaan ten kantore van de ERK in Luxemburg, leggen de controleurs ook controlebezoeken af aan instellingen, agentschappen en gedecentraliseerde organen van de EU, instanties in de lidstaten en andere ontvangers van EU-middelen (evenals aan de hoofdkantoren van internationale organisaties zoals de VN in Zwitserland). Deze bezoeken hebben tot doel **rechtstreeks controle-informatie** te verzamelen.

Controlebezoeken vinden normaliter plaats bij centrale en lokale **instanties** die betrokken zijn bij de verwerking, het beheer en de betaling van EU-middelen, alsmede bij de **eindbegunstigden** die deze ontvangen. Controlebezoeken binnen de EU worden vaak afgelegd in samenwerking met de hoge controle-instanties van de betrokken lidstaten. De controleteams bestaan gewoonlijk uit twee of drie controleurs en een controlebezoek kan een paar dagen tot twee weken in beslag nemen, naargelang van het soort controle en de reisafstand.

In 2012 besteedden de ERK-controleurs in totaal 6 816 dagen aan controles ter plaatse — 6 054 in de lidstaten en 762 buiten de EU — ter verkrijging van bewijsmateriaal in het kader van jaarlijkse, specifieke jaarlijkse en geselecteerde controletaken. Een vergelijkbaar aantal dagen werd doorgebracht bij de EU-instellingen en -organen in Brussel en Luxemburg.

Controledagen ter plaatse in 2012

JAARVERSLAG OVER DE UITVOERING VAN DE EU-BEGROTING OVER HET BEGROTINGSJAAR 2011

In de loop van 2012 had het merendeel van de door de ERK verrichte financiële en nalevingsgerichte controlewerkzaamheden betrekking op de uitvoering van de EU-begroting van 2011. Het daaruit voortvloeiende **Jaarverslag 2011** is op 6 november 2012 gepubliceerd.

Het jaarverslag heeft tot **doel**, bevindingen en conclusies te verstrekken die het Europees Parlement, de Raad en de burgers helpen de kwaliteit van het financieel beheer van de EU te beoordelen, alsmede het verstrekken van nuttige aanbevelingen ter verbetering. De achtste jaarlijkse betrouwbaarheidsverklaring (of „DAS“) inzake de betrouwbaarheid van de EU-rekeningen en de regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen is het belangrijkste onderdeel van de jaarverslagen 2011.

Het Jaarverslag 2011 over de uitvoering van de EU-begroting omvatte **twee nieuwe hoofdstukken** die meer gerichte resultaten verschaften inzake landbouw en cohesie. Het vroegere hoofdstuk over landbouw en natuurlijke hulpbronnen werd vervangen door de hoofdstukken „Landbouw: marktondersteuning en rechtstreekse steun“ en „Plattelandontwikkeling, milieu, visserij en gezondheid“. Bovendien vervingen afzonderlijke hoofdstukken over regionaal beleid, energie en vervoer, alsmede over werkgelegenheid en sociale zaken het vroegere hoofdstuk „Cohesie, energie en vervoer“.

De kernboodschap van het Jaarverslag van 2011

- De **rekeningen** over 2011 geven een getrouw beeld van de financiële situatie van de Europese Unie en van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen over het jaar. De **ontvangsten** en **vastleggingen** vertoonden geen materiële fouten. Daarentegen vertoonden de betalingen materiële fouten, met een geschat foutenpercentage van 3,9 % voor de algehele EU-begroting. Het foutenpercentage bleef nagenoeg gelijk aan 2010, toen het 3,7 % beliep.
- Alle afzonderlijk beoordeelde terreinen van EU-uitgaven vertoonden fouten van materieel belang met uitzondering van **externe betrekkingen, steun en uitbreiding, en administratieve uitgaven**. Hieruit blijkt dat er verbeteringen nodig zijn in het beheer van de EU-middelen.
- Het door de ERK geschatte foutenpercentage voor uitgaven binnen de beleidsgroep **Plattelandontwikkeling, milieu, visserij en gezondheid** (het meest foutgevoelige uitgaventerrein) beliep 7,7 %. Het geschatte foutenpercentage voor de beleidsgroep **Regionaal beleid, energie en vervoer** bleef hoog met 6,0 %.
- Er was een **stijging in de punten van voorbehoud van de Commissie**; het door de directeuren-generaal van de Commissie geschatte aan risico's onderhevige bedrag steeg van 0,4 miljard euro in 2010 naar 2,0 miljard euro in 2011. Hieruit blijkt dat de Commissie erkent dat er op sommige gebieden, zoals plattelandontwikkeling, cohesie en onderzoek, een hoog foutenrisico bestaat.
- Over het geheel genomen, waren de onderzochte **controlesystemen** slechts gedeeltelijk doeltreffend in het waarborgen van de regelmatigheid van de betalingen en verwezenlijken ze niet hun potentieel om fouten te voorkomen, of op te sporen en te corrigeren. In veel gevallen werd een **falende controle** aangetroffen.
- De **zelfevaluatie betreffende de prestaties** van de Commissie maakt een ontwikkeling door en vertoont enige welkome verbeteringen ten opzichte van voorgaande jaren. Niettemin constateerde de ERK bij haar doelmatigheidscontroles in 2011 een gebrek aan kwalitatief hoogwaardige behoefteanalyses, gebreken in de opzet van programma's die een nadelige uitwerking hebben op de verslaglegging over resultaten en impact, en de noodzaak voor de Commissie om de **Europese meerwaarde** aan te tonen.

JAARVERSLAG OVER DE EUROPESE ONTWIKKELINGSFONDSEN VOOR 2011

De Europese Ontwikkelingsfondsen (EOF's) worden gefinancierd door de EU-lidstaten, maar worden beheerd buiten het kader van de EU-begroting en hebben een eigen financieel reglement. De Europese Commissie is verantwoordelijk voor de financiële uitvoering van de verrichtingen die worden gefinancierd met EOF-middelen.

De EOF's bieden ontwikkelingshulp van de Europese Unie aan de staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-staten) en in landen en gebieden overzee (LGO), op basis van de Overeenkomst van Cotonou uit 2000. Bij de uitgaven staat de doelstelling van het terugdringen en uiteindelijk uitroeien van armoede centraal, overeenkomstig de doelstellingen van duurzame ontwikkeling en geleidelijk integratie van de ACS- en LGO-landen in de wereld-economie. De overeenkomst is gebaseerd op drie complementaire pijlers: ontwikkelingssamenwerking, economische en handelssamenwerking en de politieke dimensie.

President Caldeira presenteert het Jaarverslag 2011 in de voltallige vergadering van het Europees Parlement, november 2012.

Het Jaarverslag 2011 van de ERK inzake de EOF's werd samen met het verslag over de EU-begroting gepubliceerd op 6 november 2012.

De ERK constateerde dat de rekeningen over 2011 een getrouw beeld gaven van de financiële situatie van de EOF's en van de resultaten van de verrichtingen en kasstromen.

Wel vertoonde 33 % van de EOF-verrichtingen fouten met een geschat foutenpercentage van 5,1 % voor de betalingen.

DE SPECIFIEKE JAARVERSLAGEN OVER DE EU-AGENTSCHAPPEN, GEDECENTRALISEERDE ORGANEN EN ANDERE INSTANTIES VOOR 2011

In 2012 publiceerde de ERK 50 **specifieke jaarverslagen** over de EU-agentschappen, gedecentraliseerde organen (zoals gemeenschappelijke ondernemingen) en andere instanties, grotendeels over het begrotingsjaar 2011.

De EU-agentschappen en gedecentraliseerde organen zijn bij EU-wetgeving opgericht om specifieke taken te verrichten. Elk agentschap heeft zijn eigen opdracht, bestuur, directeur, personeel en begroting. Agentschappen zijn actief op vele terreinen, zoals veiligheid, beveiliging, gezondheid, onderzoek, financiën, migratie en reizen.

SPECIALE VERSLAGEN IN 2012

Naast haar jaarverslagen publiceert de ERK gedurende het jaar **speciale verslagen** over doelmatigheids- en nalevingsgerichte controles op specifieke begrotingsterreinen of door haar te kiezen beheerthema's. De ERK selecteert en ontwerpt deze controletaken zodanig dat de impact ervan optimaal is en dat zij zo goed mogelijk gebruikmaakt van haar middelen.

Bij het selecteren van de onderwerpen neemt de ERK het volgende in overweging:

- de **risico's** voor de doelmatigheid of de naleving voor een bepaald ontvangsten- of uitgaventerrein;
- het **niveau** van de betrokken ontvangsten of uitgaven;
- het **tijdsverloop** sinds de vorige controle;
- aanstaande **ontwikkelingen** in de regelgeving;
- politieke en publieke **belangstelling**.

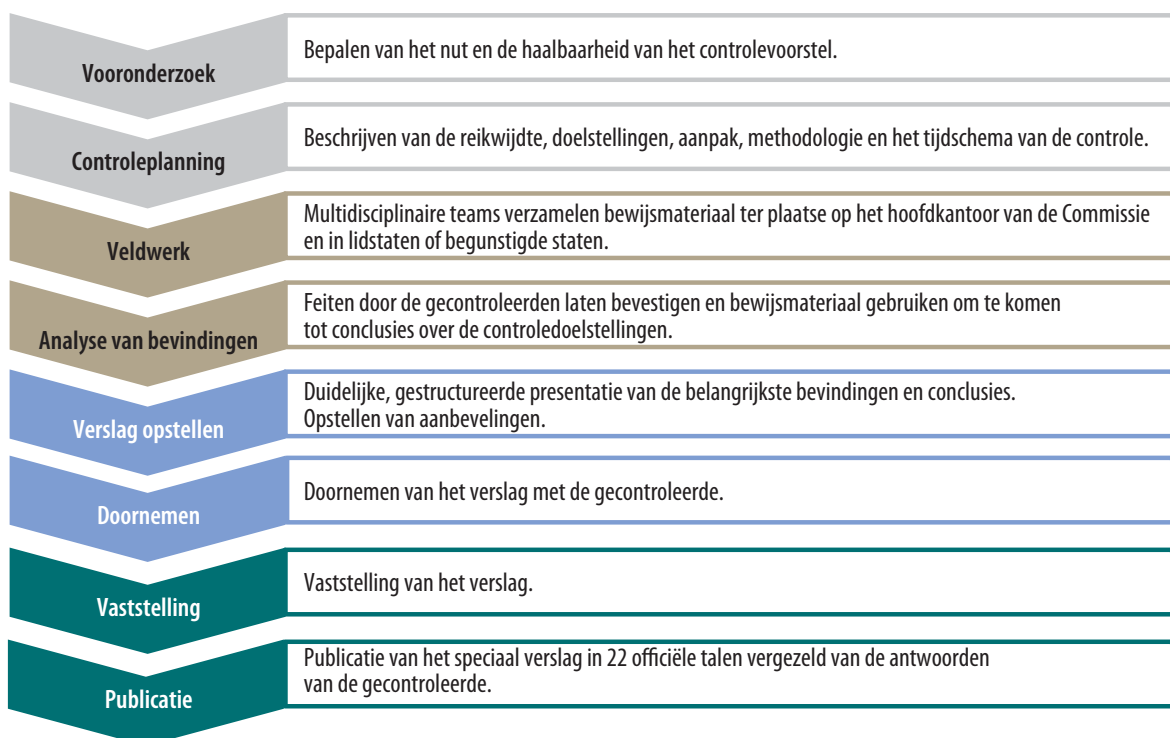

In de loop van 2012 stelde de ERK **25 speciale verslagen** vast over een reeks van onderwerpen. Dit vertegenwoordigde een significante toename in vergelijking met de 16 vastgestelde verslagen in 2011 (en de 12 vastgestelde verslagen in 2008).

Alle speciale verslagen zijn integraal in 22 talen van de EU gepubliceerd op de website <http://eca.europa.eu> van de ERK en verkrijgbaar via de EU Bookshop.

De onderwerpen van de speciale verslagen van 2012 worden op de volgende bladzijden gepresenteerd onder de desbetreffende rubrieken van het meerjarige financiële kader — de meerjarenbegroting van de EU.

DE BELANGRIJKSTE STAPPEN BIJ EEN GESELECTEERDE DOELMATIGHEIDS- OF NALEVINGSGERICHTE CONTROLE

RUBRIEK VAN HET FINANCIËEL KADER — DUURZAME GROEI

De EU-uitgaven voor duurzame groei bestrijken twee thema's:

Concurrentiekracht omvat financiering voor onderzoek en technologische ontwikkeling, verbinding van Europa door middel van EU-wijde netwerken, onderwijs en opleiding, bevordering van het concurrentievermogen in een volledig geïntegreerde interne markt, de sociale agenda en nucleaire ontmanteling. De EU-begroting ter bevordering van concurrentievermogen voor groei en werkgelegenheid beloopt 89,4 miljard euro voor 2007-2013, ofwel 9,2 % van de EU-begroting; bijna twee derde van dit geld wordt besteed aan onderzoek en ontwikkeling.

Cohesie voor groei en werkgelegenheid heeft met name betrekking op het cohesiebeleid, dat ten uitvoer wordt gebracht door fondsen die welbepaalde activiteitenterreinen bestrijken, waaronder het Europees Sociaal Fonds (ESF), het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) en het Cohesiefonds (CF). De middelen worden in gedeeld beheer uitgegeven door de Commissie en de EU-lidstaten. De geplande EU-uitgaven voor cohesie voor 2007-2013 bedragen 348,4 miljard euro, 35,7 % van de totale EU-begroting.

In de loop van 2012 stelde de ERK op dit terrein de volgende speciale verslagen vast:

- Door het EFRO gefinancierde financiële instrumenten voor het MKB** (nr. 2/2012) — Beoordeeld werden de efficiëntie en doeltreffendheid van de in de programmeringsperioden 2000-2006 en 2007-2013 uit het EFRO gefinancierde financiële instrumenteringsmaatregelen, op basis van een steekproef van projecten in het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Slowakije, Hongarije en Portugal; tevens werden het beheer, toezicht en de informatiesystemen van de Commissie en de lidstaten onderzocht. De ERK constateerde dat de doeltreffendheid en efficiëntie van de EFRO-uitgaven voor financiële instrumenten voor het midden- en kleinbedrijf werd gehinderd door de ongeschiktheid van het huidige juridische kader voor de verschillende gebruikte soorten financiële instrumenten. *Het midden- en kleinbedrijf (mkb) vormt de ruggengraat van de economie van de EU en genereert werkgelegenheid, innovatie en welvaart. Mkb-bedrijven kunnen mogelijk geen toegang krijgen tot het type en het bedrag aan financiering dat ze nodig hebben. Om hen te ondersteunen, maakt de EU gebruik van haar*

ondernemingenbeleid en haar cohesiebeleid, hoofdzakelijk door middel van subsidies, en steeds vaker, in het kader van het EFRO, door middel van financiële instrumenten. Financiële instrumenten zijn instrumenten op basis van terugbetaling en met een revolverend karakter. Op basis van de door de Commissie verstrekte cijfers vertegenwoordigen EFRO-toewijzingen aan financiële instrumenten ongeveer 1,6 miljard euro en 10,4 miljard euro in respectievelijk de programmeringsperiode 2000-2006 en de programmeringsperiode 2007-2013.

○ **Structuurfondsen — Heeft de Commissie de geconstateerde gebreken in de beheers- en controlesystemen van de lidstaten met succes aangepakt?**

(nr. 3/2012) — Beoordeeld werd of de Commissie: passende corrigerende maatregelen heeft ingeleid; de tijdige uitvoering daarvan heeft verzekerd en voldoende zekerheid had dat haar maatregelen leidden tot passende financiële correcties van onregelmatigheden uit het verleden en tot verbeteringen in de systemen waarmee wordt voorkomen dat opnieuw onregelmatigheden optreden. De controle was hoofdzakelijk gebaseerd op een onderzoek van 40 programma's waarin significante tekortkomingen waren geconstateerd. De ERK constateerde ten aanzien van tekortkomingen in de beheers- en controlemaatregelen van de lidstaten dat de Commissie met enig succes verzekerde dat financiële correcties juist werden toegepast, maar er minder goed in slaagde om zekerheid te verkrijgen dat haar maatregelen leidden tot verbeteringen in de beheers- en controlesystemen van de lidstaten. *Het beheer van de uitgaven uit hoofde van de structuurfondsen wordt gedeeld door de Commissie en de lidstaten. De lidstaten stellen meerjarenprogramma's op die worden beoordeeld en goedgekeurd door de Commissie en vervolgens ten uitvoer worden gelegd door de lidstaten. Wanneer significante gebreken*

worden geconstateerd in de beheers- en controlesystemen van lidstaten, is het doel van de Commissie te verzekeren dat onregelmatigheden worden gecorrigeerd en dat de systemen worden verbeterd.

○ **Het aanwenden van de structuurfondsen en het Cohesiefonds om de vervoersinfrastructuur in zeehavens te cofinancieren: een doeltreffende investering?**

(nr. 4/2012) — Beoordeeld werd of de doelstellingen en output van 27 projecten die door het EFRO en het Cohesiefonds in de periode 2000-2006 werden gesteund onder de rubriek 'Vervoersinfrastructuur' doeltreffend waren. Beoordeeld werd de wijze waarop de lidstaten deze uitgaven hadden beheerd en de Commissie toezicht heeft gehouden op het proces. De ERK constateerde dat investeringen in het kader van het cohesiebeleid in vervoersinfrastructuur in zeehavens slechts in 11 van de 27 gecontroleerde projecten doeltreffend waren. *Maritiem vervoer is de op een na belangrijkste vorm van vervoer binnen de EU. De Commissie voorspelt dat het vervoer zal toenemen van 3,8 miljard ton in 2006 tot 5,3 miljard ton in 2018. Sinds 2000 heeft de EU via de structuurfondsen en het Cohesiefonds circa 6,2 miljard euro beschikbaar gesteld voor de cofinanciering van de bouw van zeehaveninfrastructuren.*

Controle van de EU-uitgaven aan vervoer.

RUBRIEK VAN HET FINANCIËEL KADER — DUURZAME GROEI

- Is de financiering uit structurele maatregelen van infrastructuurprojecten voor het beheer van stedelijk afval doeltreffend als bijdrage tot de verwezenlijking van de afvalbeleidsdoelstellingen van de EU door de lidstaten?** (nr. 20/2012) — Beoordeeld werden de prestaties van een steekproef van 26 infrastructuurprojecten voor afvalstoffenbeheer en geëvalueerd werd de verwezenlijking van de doelstellingen van het afvalstoffenbeleid van de EU, alsmede de toepassing van ondersteunende maatregelen in de acht regio's waar de infrastructuur zich bevond. Ook de rol van de Commissie werd onderzocht. De ERK concludeerde dat de doeltreffendheid van de EU-financiering uit structurele maatregelen van infrastructuur voor het beheer van stedelijk afval werd beperkt door de gebrekkige toepassing van ondersteunende maatregelen en tekortkomingen in de EU-regels en -richtsnoeren. *In 2010 produceerde elke inwoner van de EU-27 gemiddeld ongeveer 500 kg afval, dat ongunstige effecten op het milieu kan hebben als het niet op de juiste wijze wordt ingezameld, verwerkt en verwijderd. De EU heeft gemeenschappelijke normen en doelstellingen opgesteld in de vorm van richtlijnen voor het beheer van stedelijk afval en draagt bij aan de financiering van infrastructuur voor afvalstoffenbeheer in specifieke regio's. De EU trok in de periode 2000-2013 10,8 miljard euro uit voor infrastructuur voor afvalstoffenbeheer.*
- De kosteneffectiviteit van investeringen in energie-efficiëntie in het kader van het cohesiebeleid** (nr. 21/2012) — Beoordeeld werd of de investeringen in energie-efficiëntie in het kader van het cohesiebeleid kosteneffectief waren, door te onderzoeken of: bij de programmering en financiering de juiste voorwaarden waren bepaald om kosteneffectieve investeringen in energie-efficiëntie mogelijk te maken, en of projecten voor energie-efficiëntie in openbare gebouwen kosteneffectief waren. De ERK constateerde dat de gemiddeld verwachte terugverdientijd voor de EU-investeringen in energie-efficiëntie langer was dan 50 jaar (in uitzonderlijke gevallen tot wel 150 jaar), wat betekent dat de middelen voor die investeringen op een meer kostenefficiënte manier kunnen worden besteed. *De kosten van een stijgend energieverbruik, de uitputting van fossiele brandstoffen en de gevolgen van menselijke activiteiten voor de wereldwijde klimaatverandering vormen de drijfveren achter het recente EU-beleid op het gebied van energie-efficiëntie. Sinds 2000 heeft de Europese Unie via haar fondsen voor het cohesiebeleid bijna 5 miljard euro besteed aan de cofinanciering van maatregelen voor energie-efficiëntie in de lidstaten.*
- Hebben de structurele maatregelen van de EU met succes de regeneratie ondersteund van industriële en militaire brownfieldterreinen?** (nr. 23/2012) — Beoordeeld werd of: de doelstellingen van de projecten werden gerealiseerd; of de oriëntatie van de EU-steun berustte op deugdelijke criteria; en of de resultaten werden bereikt tegen de laagst mogelijke kosten voor de EU-begroting. De ERK controleerde de prestaties van 27 regeneratieprojecten waarmee een bedrag van 231 miljoen euro aan EU-cofinanciering gemoeid was, en onderzocht de instrumenten voor de regeneratie van brownfieldterreinen van de lidstaten — die het kader vormen voor specifieke gefinancierde interventies — in Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Hongarije, Polen en de Tsjechische Republiek. (De conclusies van dit speciaal verslag worden gepubliceerd op 18 april 2013.) *De afgelopen decennia komen steeds meer verlaten industriële en militaire terreinen (de zogenaamde brownfieldterreinen) beschikbaar. Vele van die terreinen zijn verontreinigd. De structurele maatregelen van de EU stimuleren de regeneratie en het hergebruik van brownfieldterreinen om de menselijke gezondheid en het milieu te beschermen en om ongebreidelde stadsuitbreiding te beperken. De totale EU-financiering voor dit terrein bedroeg 5,7 miljard euro tussen 2000 en 2013.*

- **De reactie van het Solidariteitsfonds van de Europese Unie (SFEU) op de aardbeving van 2009 in de Abruzzen: relevantie en kosten van de acties** (nr. 24/2012) — Beoordeeld werd of: de gefinancierde activiteiten in overeenstemming waren met de SFEU-verordening; of het CASE-bouwproject (goed voor het grootste deel van de uitgaven) goed gepland en opgezet was, en of het werd uitgevoerd met de nodige aandacht voor de zuinigheid. De ERK constateerde dat, hoewel de andere gefinancierde projecten subsidiabel waren, het CASE-project niet in overeenstemming was met de SFEU-verordening. Bovendien waren er tekortkomingen in de planning van het CASE-project en in het waarborgen van de zuinigheid van de uitvoering ervan. *De aardbeving die in 2009 de Abruzzen-regio in Italië trof, veroorzaakte voor meer dan 10 miljard euro schade. De Europese Unie leverde uit haar Solidariteitsfonds een bijdrage van een half miljard euro voor de Italiaanse noodacties; het bedrag werd gebruikt voor noodacties, de beschikbaarstelling van tijdelijke huisvesting en scholen, alsmede voor het CASE-project voor de bouw van seismisch geïsoleerde huizen.*
- **Worden er instrumenten ingezet om toe te zien op de doeltreffendheid van uitgaven van het Europees Sociaal Fonds ten behoeve van oudere werknemers?** (nr. 25/2012) — Beoordeeld werd of, en in hoeverre, de lidstaten en de Commissie de instrumenten hebben ontwikkeld en toegepast die nodig zijn om te beoordelen of de doelstellingen voor oudere werknemers zijn verwezenlijkt. Er werden zes programma's met een waarde van 222 miljoen euro en met betrekking tot vier lidstaten (Duitsland, Italië, Polen en het Verenigd Koninkrijk) geselecteerd. De ERK constateerde dat noch de lidstaten, noch de Commissie kunnen vaststellen in hoeverre oudere werknemers feitelijk hebben geprofiteerd van de uit het ESF gefinancierde acties. Bovendien is niet bijgehouden welk bedrag aan dergelijke acties is uitgegeven. *Van 2007 tot eind 2013 zullen de ESF-uitgaven ter ondersteuning van de lidstaten op het gebied van werkgelegenheid meer dan 75 miljard euro belopen, ofwel ongeveer 8 % van de totale EU-begroting. Een van de belangrijkste kansarme groepen zijn oudere werknemers.*

Kathedraal in L'Aquila, Italië, bijna vier jaar na de aardbeving van 2009.

Nieuwe, seismisch geïsoleerde huisvesting in L'Aquila, Italië.

RUBRIEK VAN HET FINANCIËEL KADER — INSTANDHOUDING EN BEHEER VAN DE NATUURLIJKE HULPBRONNEN

De EU heeft een uitgebreide beleidsverantwoordelijkheid voor landbouw en plattelandontwikkeling, visserij en het milieu. De geplande uitgaven voor 2007-2013 bedragen 413,1 miljard euro, ofwel 42,3 % van het totaal van de EU-begroting.

Drie kwart van het geld wordt besteed aan rechtstreekse betalingen aan landbouwers en ondersteuning van landbouwmarkten door middel van het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) — de ‚eerste pijler‘ van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB). Nog eens een vijfde van de uitgaven gaat naar EU-steun voor plattelandontwikkeling (PO) die wordt gefinancierd uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo), de ‚tweede pijler‘ van het GLB. Landbouw en plattelandontwikkeling vallen onder gedeeld beheer van de Commissie en de lidstaten.

In de loop van 2012 stelde de ERK op dit terrein de volgende speciale verslagen vast:

- **De hervorming van de gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt: voortgang tot op heden** (nr. 7/2012) — Beoordeeld werd de tot dusver geboekte vooruitgang ten aanzien van een van de hoofddoelstellingen van de wijnhervorming: de verbetering van het evenwicht tussen vraag en aanbod. De controle was gericht op de maatregelen betreffende het „rooien“ en de „herstructurering en omschakeling van wijngaarden“, die de grootste uitgavenposten vormen en cruciaal zijn bij het verwezenlijken van de doelstelling om het evenwicht tussen vraag en aanbod te verbeteren. De ERK constateerde dat de twee maatregelen elkaar tegenwerkten en dat het structurele overschot niet significant werd teruggedrongen. *Het door de EU voor de rooiregeling beschikbaar gestelde budget in de drie jaar durende toepassingsperiode van de maatregel van 2008-2009 tot 2010-2011 beliep 1,1 miljard euro. Voor herstructurering en omschakeling werd 4,2 miljard euro toegevoegd aan de maatregel in de tien jaar voorafgaand aan 2010.*
- **Steunverlening richten op de modernisering van landbouwbedrijven** (nr. 8/2012) — Beoordeeld werd in hoeverre EU-steun voor de modernisering van landbouwbedrijven was toegespitst op EU-prioriteiten en specifieke behoeften in lidstaten. De ERK constateerde dat de maatregel inzake de modernisering van landbouwbedrijven een groter potentieel had gehad indien de beschikbare middelen gericht waren ingezet voor EU-prioriteiten en specifieke behoeften van de lidstaten, en indien de selectieprocedures doeltreffend waren toegepast. *Deze steun financiert investeringen in landbouwbedrijven die kunnen variëren van eenvoudige zaken zoals landbouwwerktuigen en houten fruitkisten tot ingewikkelde projecten zoals biogasinstallaties. Voor de programmeringsperiode 2007-2013 bedraagt de EU-begroting hiervoor in totaal 11,1 miljard euro (gefinancierd uit het Elfpo), hetgeen neerkomt op ongeveer 11 % van alle geraamde uitgaven voor plattelandontwikkeling in de EU.*

- **Controle van het controlesysteem inzake de productie, verwerking, distributie en invoer van biologische producten** (nr. 9/2012) — Beoordeeld werd of het controlesysteem voor biologische producten voldoende zekerheid biedt dat aan de essentiële vereisten voor biologische productie, verwerking, distributie en invoer wordt voldaan. In het verslag werd gekeken naar de wijze waarop de betrokken instanties (de Europese Commissie en relevante autoriteiten, accreditatie-instellingen en controleorganen in lidstaten) hun taken hebben uitgevoerd, zowel binnen de EU, als voor het beheer van de invoerregelingen. De ERK constateerde dat de bevoegde autoriteiten in de lidstaten bij het waarborgen van de traceerbaarheid van biologische producten worden geconfronteerd met moeilijkheden en dat gebreken in het systeem moeten worden verholpen om voldoende zekerheid te kunnen bieden dat het systeem doeltreffend werkt en dat het consumentenvertrouwen niet wordt ondermijnd. *Het rechtskader van de EU voor de sector van biologische productie is gericht op het leggen van een basis voor de duurzame ontwikkeling van biologische productie met waarborging van eerlijke mededinging, het behartigen van de consumentenbelangen en het zorgen voor de doeltreffende werking van de interne markt. Er is een controlesysteem ingevoerd dat elke marktdeelnemer in de toeleveringsketen controleert en certificeert.*
- **Rechtstreekse steun voor zoogkoeien, oaien en geiten in het kader van de gedeeltelijke uitvoering van BTR-regelingen** (nr. 11/2012) — Beoordeeld werd of de steun gericht was op de meest relevante regio's in de lidstaten; doeltreffend was in het behouden van een specifieke productie en het aldus afwenden van negatieve maatschappelijke, economische en ecologische gevolgen; en *goed* gemonitord en beoordeeld werd door de Commissie en de lidstaten. De ERK concludeerde dat de rechtstreekse GLB-steun voor zoogkoeien niet leidt tot betere resultaten dan ontkoppelde steun. *Na de hervorming van het GLB in 2003 kon de landbouwsteun die voorheen werd toegekend in de vorm van rechtstreekse betalingen die waren gekoppeld aan de specifieke productie van landbouwproducten (de zogeheten 'gekoppelde steun') met de introductie van de bedrijfstoeslagregeling niet langer worden betaald in relatie tot de productie (d.w.z. hij werd ontkoppeld). Voor specifieke sectoren en regio's werd echter voorzien in een aantal uitzonderingen op de volledige ontkoppeling om de eventuele negatieve gevolgen van een onmiddellijke overgang naar volledige ontkoppeling te beperken. Dit betreft de voorheen bestaande zoogkoeien- en oaien- en geitenregelingen. De voor deze rechtstreekse steun beschikbare begrotingskredieten bedroegen in 2011 1,0 miljard euro.*

Controle ter plaatse op het landbouwbedrijf van een begunstigde in Spanje.

RUBRIEK VAN HET FINANCIËEL KADER — INSTANDHOUDING EN BEHEER VAN DE NATUURLIJKE HULPBRONNEN

o Tenuitvoerlegging van EU-hygiëne-wetgeving in slachthuizen van sinds 2004 tot de EU toegetreden lidstaten

(nr. 14/2012) — Beoordeeld werd of de Commissie en de betrokken lidstaten de nodige stappen hadden genomen om ervoor te zorgen dat slachthuizen op het niveau van de Europese hygiënenormen werden gebracht. Dit bracht een onderzoek van het toezicht op en de begeleiding, uitvoering en financiering van maatregelen inzake hygiënevoorschriften mee. De ERK onderzocht slachthuizen in de Tsjechische Republiek, Hongarije, Polen, Roemenië en Slovenië die EU-financiering hadden ontvangen. Hoewel de ERK constateerde dat de algehele opzet van de systemen voor toezicht op de hygiënevoorschriften door de Commissie en de bevoegde instanties adequaat was, bracht de controle een aantal zwakke punten in de toepassing van de systemen aan het licht die aantonen dat meer nauwgezetheid nodig is op alle niveaus teneinde risico's te beperken. *Lidstaten die sinds 2004 tot de EU zijn toegetreden, moesten ervoor zorgen dat hun slachthuizen aan de hygiënevoorschriften van de EU voldeden. Aangezien deze voorschriften in het algemeen veel strenger waren dan bestaande nationale voorschriften, werden EU-middelen verstrekt om slachthuizen te moderniseren, zodat hygiënevoorschriften gemakkelijker konden worden nageleefd. Uit het speciale toetredingsprogramma op het gebied van landbouw en plattelandsontwikkeling (Sapard-programma) werd ongeveer*

117 miljoen euro verstrekt aan 241 slachthuizen. De financiering werd later voortgezet in het kader van het EOGFL en het Elfpo.

o De doeltreffendheid van de regeling inzake een enkele areaalbetaling als overgangsregeling voor de ondersteuning van landbouwers in de nieuwe lidstaten

(nr. 16/2012) — Beoordeeld werden de belangrijkste tekortkomingen, zoals: betalingen aan begunstigden die niet (of in zeer geringe mate) actief waren in de landbouw; betalingen in verband met verlaten grond of grond die niet wordt gebruikt voor landbouwactiviteiten; betalingen aan overheidsinstellingen; en concentratie van de steun op een klein aantal grotere begunstigden. De ERK concludeerde dat een deel van de steun werd betaald aan begunstigden die slechts zeer weinig tot geen landbouwactiviteiten verrichtten, waaronder overheidsinstellingen, en dat bij de verdeling van de steun geen rekening werd gehouden met de specifieke regionale kenmerken van de landbouwactiviteit, noch met de bijdrage van landbouwers aan de productie van collectieve goederen. Bovendien ontvangt het overgrote deel van de landbouwers slechts een klein steunbedrag. *De regeling inzake een enkele areaalbetaling is een vereenvoudigde inkomenssteunregeling, gericht op landbouwers in de lidstaten die sinds 2004 tot de EU zijn toegetreden. De betalingen beliepen in 2011 circa 5 miljard euro.*

RUBRIEK VAN HET FINANCIËEL KADER — VRIJHEID, VEILIGHEID EN JUSTITIE

Dit beleidsterrein werd ingesteld ter waarborging van het vrije verkeer van personen en om een hoge mate van bescherming te verlenen aan burgers. Het bestrijkt terreinen als het beheer van de buitengrenzen van de EU en justitiële samenwerking in burger- en strafzaken. Het omvat asiel- en immigratiebeleid, politiesamenwerking en de strijd tegen misdaad. De uitgaven voor dit terrein in de periode 2007-2013 zouden 12,2 miljard euro moeten belopen.

In de loop van 2012 stelde de ERK op dit terrein het volgende speciaal verslag vast:

o **Dragen het Europees Integratiefonds en het Europees Vluchtelingenfonds doeltreffend bij tot de integratie van onderdanen van derde landen?**

(nr. 22/2012) — Beoordeeld werd of het Europees Integratiefonds en het Europees Vluchtelingenfonds — onderdelen van het algemene EU-programma Solidariteit en het beheer van de migratiestromen voor de periode 2007-2013 (Solid) — op doeltreffende wijze bijdroegen tot de integratie van onderdanen van derde landen in de EU; of de resultaten werden ondersteund door doeltreffend toezicht en evaluatie van het programma; of de opzet van de fondsen bijdroeg tot een doeltreffende tenuitvoerlegging van de fondsen; en of de systemen voor de tenuitvoerlegging van integratiemaatregelen binnen het Solid-programma goed werden beheerd. Hoewel

de ERK constateerde dat er op het niveau van de individuele gecontroleerde projecten sprake was van positieve resultaten, waren er ontoereikende systemen opgezet om het succes van de fondsen te meten. De programmaopzet belemmerde de doeltreffendheid en er was onvoldoende coördinatie met andere EU-fondsen. *De EU ondersteunt acties ter bevordering van de integratie van onderdanen van derde landen in de EU-lidstaten en ter versterking van de solidariteit door het delen van de financiële last die gepaard gaat met het beheer van de gemeenschappelijke buitengrenzen en de tenuitvoerlegging van gemeenschappelijk asiel- en immigratiebeleid. De uitgaven aan Solid uit de EU-begroting belopen naar verwachting circa 4,0 miljard euro in de periode 2007-2013.*

Door de EU gefinancierd vluchtelingenkamp.

RUBRIEK VAN HET FINANCIËEL KADER — DE EU ALS MONDIALE PARTNER

EU-activiteiten op het terrein van externe betrekkingen zijn gericht op: uitbreiding; de totstandbrenging van stabiliteit, veiligheid en welvaart in haar omgeving; actief streven naar duurzame ontwikkeling op internationaal niveau; het bevorderen van mondiaal politiek bestuur en het waarborgen van de strategische veiligheid en de veiligheid van de burger.

De EU heeft 55,9 miljard euro uitgetrokken voor deze doelstellingen in de periode 2007-2013, hetgeen neerkomt op 5,7 % van de totale begroting. De meeste uitgaven worden rechtstreeks beheerd door de Commissie vanuit haar hoofdkantoor of via haar delegaties. Een deel van de steun wordt ook in gedeeld beheer met internationale organisaties uitgevoerd.

In de loop van 2012 stelde de ERK op dit terrein de volgende speciale verslagen vast:

- o **Doeltreffendheid van de ontwikkelingshulp van de Europese Unie voor de voedselzekerheid in Afrika bezuiden de Sahara** (nr. 1/2012) — Beoordeeld werd of de EU-ontwikkelingshulp voor voedselzekerheid in Afrika bezuiden de Sahara doeltreffend was door na te gaan of de EU-ontwikkelingshulp voor voedselzekerheid beantwoordde aan de behoeften en prioriteiten van de betreffende landen en of de EU-steunmaatregelen doeltreffend waren. De controle was toegespitst op rechtstreekse EU-ontwikkelingssteun voor de drie dimensies van voedselzekerheid: de beschikbaarheid van voedsel, de toegang tot voedsel en de omgang met voedsel. De ERK concludeerde dat de EU-ontwikkelingshulp voor voedselzekerheid in Afrika bezuiden de Sahara over het algemeen doeltreffend is en een belangrijke bijdrage levert aan het bewerkstelligen van voedselzekerheid. De Commissie heeft echter onvoldoende oog gehad voor de potentiële ruimte voor EU-steun in andere landen waar ook chronische voedselonzekerheid heerst en gaf niet voldoende prioriteit aan de omgang met voedsel. *Voedselzekerheid is een groot en aanhoudend probleem in Afrika bezuiden de Sahara, waar 30 % van de bevolking honger lijdt. Tussen 2002 en 2010 financierde de EU door middel van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) in deze regio in totaal meer dan 3,2 miljard euro aan maatregelen voor voedselzekerheid.*
- o **Het Gemeenschappelijk RELEX-informatiesysteem (CRIS)** (nr. 5/2012) — Beoordeeld werd of CRIS is ontworpen om op doeltreffende wijze te voldoen aan de behoeften van de Commissie en of de verschaft informatie betrouwbaar was. De controle behelsde een evaluatie van de documentatie van de Commissie betreffende CRIS en de verrichting van een controle van gegevens uit het systeem. De ERK concludeerde dat CRIS grotendeels op doeltreffende wijze voorziet in de informatiebehoeften van de Commissie op het gebied van extern optreden. Na tien jaar ontwikkeling kent het systeem echter nog altijd hardnekkige tekortkomingen. *CRIS is het door de Commissie ingevoerde informatie-systeem ter ondersteuning van het beheer van extern optreden. De functies van dit systeem zijn voortdurend uitgebreid sinds het in 2002 operationeel werd. Het is nu het belangrijkste systeem met referentie-informatie voor het beheer, de verslaglegging en documentatie van externe acties die worden gefinancierd uit de algemene begroting van de EU en de Europese Ontwikkelingsfondsen (EOF's).*

○ **Steun van de Europese Unie aan de Turks-Cypriotische gemeenschap** (nr. 6/2012) —

Beoordeeld werd in hoeverre: de Commissie een steunprogramma had opgesteld dat overeenkwam met de doelstellingen van het instrument en geschikte uitvoeringsregelingen had ingevoerd, en of de individuele projecten de beoogde resultaten bereikten. Bij de controle werd niet beoogd te onderzoeken of het programma had bijgedragen aan de politieke doelstelling van het programma inzake de hereniging. De ERK constateerde dat het programma naar behoren de doelstellingen voor de financiële steun aan de Turks-Cypriotische gemeenschap weerspiegelde, en ondanks belangrijke beperkingen doorgaans passende regelingen had ingesteld. Sommige resultaten zijn al verwezenlijkt, maar de duurzaamheid ervan is vaak twijfelachtig en het grootste project van het programma kon niet worden uitgevoerd. *De tussen 2006 en 2011 aan de Turks-Cypriotische gemeenschap toegewezen EU-middelen beliepen 292,3 miljoen euro, waarvan bij de controle ongeveer een derde werd onderzocht door middel van een steekproef van contracten.*

○ **De ontwikkelingshulp van de Europese Unie voor drinkwatervoorziening en sanitaire basisvoorzieningen in de landen bezuiden de Sahara** (nr. 13/2012) —

Beoordeeld werd of de Commissie de EU-ontwikkelingshulp voor drinkwater en sanitaire basisvoorzieningen in Afrika bezuiden de Sahara zodanig heeft beheerd dat daadwerkelijk duurzame resultaten werden behaald. De ERK constateerde dat de EU-steun de toegang tot drinkwater en sanitaire basisvoorzieningen had verbeterd. Anderzijds werd door minder dan de helft

van de onderzochte projecten genoegzaam voorzien in de behoeften van de begunstigen en zullen de voordelen niet in stand blijven, tenzij er wordt gezorgd voor andere ontvangsten dan tariefinkomsten. *Betere watervoorziening en sanitaire voorzieningen zijn van essentieel belang voor het realiseren van de millenniumontwikkelingsdoelstellingen. Veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen dragen bij tot de economische groei en de armoedebestrijding. De EU-uitgaven aan water en sanitaire voorzieningen in landen in Afrika bezuiden de Sahara beliepen tussen 2001 en 2010 circa 1 miljard euro, maar aangezien de financiering voor water en sanitaire voorzieningen ook op andere steungebieden bestaat, was het totaalbedrag van door de Commissie verleende steun hoger.*

Waterkiosk, Jigawa — Nigeria.

RUBRIEK VAN HET FINANCIËEL KADER — DE EU ALS MONDIALE PARTNER

- De bijdrage van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) aan een duurzaam wegennet in Afrika bezuiden de Sahara** (nr. 17/2012) — Beoordeeld werd of: het EOF op doeltreffende wijze heeft bijgedragen aan de duurzaamheid van de wegeninfrastructuur in Afrika bezuiden de Sahara, of de door het EOF gesteunde wegeninfrastructuur duurzaam is; en of de Commissie op doeltreffende wijze de duurzaamheid van de wegeninfrastructuur bevorderde. De controle was gericht op de technische, financiële en institutionele duurzaamheid van de infrastructuur voor wegvervoer en er werd gekeken naar 48 programma's die sinds 1995 zijn gefinancierd in het kader van het achtste, negende en tiende EOF in zes partnerlanden. De ERK concludeerde dat de Commissie gedeeltelijk doeltreffend is in haar steun voor een duurzaam wegennet in Afrika bezuiden de Sahara. De door de ERK bezochte partnerlanden deden niet genoeg om de duurzaamheid van de

wegeninfrastructuur te waarborgen, en de wegen vertonen in uiteenlopende mate voortijdige slijtage. *Wegen en andere vervoersinfrastructuur zijn van essentieel belang voor regionale integratie, economische groei, sociale ontwikkeling, doeltreffend openbaar bestuur en veiligheid. In Afrika bezuiden de Sahara zijn wegen als belangrijkste vervoersmodaliteit voor passagiers en vracht goed voor meer dan 80 % van de totale goederen- en dienstenbewegingen, en de vervoersbehoeften nemen snel toe. De EU had in de periode 1995-2011 in deze regio 7,4 miljard euro aan EOF-vastleggingen gedaan.*

- Bijstand van de Europese Unie aan Kosovo op het gebied van de rechtsstaat** (nr. 18/2012) (zie „Een doelmatigheidscontrole in detail”).

Weginspectie in Tanzania.

EEN DOELMATIGHEIDSCONTROLE IN DETAIL

Bijstand van de Europese Unie aan Kosovo op het gebied van de rechtsstaat

*Kosovaarse politie en EULEX op patrouille langs de grens van Kosovo.
© EULEX, 2011, foto genomen door Enisa Kasemi*

Bij de controle van de EU-steun aan Kosovo op het gebied van de rechtsstaat onderzocht de Rekenkamer voor het eerst een missie in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GBVB). Kosovo ontvangt per hoofd van de bevolking de meeste EU-bijstand ter wereld en vormt het toneel van de grootste burgerlijke crisisbeheersingsoperatie van de Unie (Rechtsstaatmissie van de EU — EULEX) ooit.

In Speciaal verslag nr. 18/2012 van de Rekenkamer werd nagegaan of de EU-bijstand aan Kosovo op het gebied van de rechtsstaat doeltreffend is geweest. De controle was gericht op vier sectoren: politie, justitie, douane en corruptiebestrijding. Tevens onderzocht de Rekenkamer de coördinatie met andere donoren en het beheer van EULEX.

aan Kosovo. Er vonden vraaggesprekken plaats met ambtenaren van EULEX en van de Europese Commissie, alsmede met lokale ambtenaren en met vertegenwoordigers van de internationale donorgemeenschap en van het maatschappelijk middenveld. Het controleteam onderzocht projecten van het instrument voor pretoetredingssteun en het stabiliteitsinstrument, alsmede door EULEX uitgevoerde acties voor monitoring, begeleiding en advies (mba). In Brussel werden vergaderingen gehouden met de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden, het secretariaat van de Raad en met de NAVO. Voorts werd de Rekenkamer geassisteerd door een panel van deskundigen.

De controle van een dermate complexe omgeving vormde een uitdaging. Er werden vier bezoeken gebracht

De ERK constateerde dat de EU-steun niet voldoende doeltreffend was. Hoewel de EU bijdroeg aan de capaciteitsopbouw, met name op het gebied van douane, leidde de steun aan de politie en de rechterlijke macht maar tot beperkte resultaten. De niveaus van georganiseerde misdaad en corruptie blijven hoog in Kosovo. De rechterlijke macht blijft lijden onder politieke inmenging, ondoelmatigheid en een gebrek aan transparantie en handhaving. De beperkte capaciteit van de Kosovaarse autoriteiten om belangrijke getuigen te beschermen en de moeilijkheden om getuigen in het buitenland te herhuisvesten zijn belangrijke tekortkomingen. Er was bijna geen vooruitgang wat betreft het vestigen van de rechtsstaat in het noorden van Kosovo. „De Kosovaarse autoriteiten geven onvoldoende prioriteit aan de rechtsstaat”, aldus Gijs de Vries, het ERK-lid dat verantwoordelijk was voor het verslag „en de EU-steun moet doeltreffender zijn”.

„Er is geen enkele andere plaats ter wereld zoals Kosovo, waar op een zodanig klein gebied zoveel internationale donoren werken aan capaciteitsopbouw,” aldus Francisco de Miguel Rodriguez, teamleider van de controle. De Rekenkamer concludeerde dat de coördinatiemechanismen van de EU verder verbeterd moeten worden, onder meer met de internationale gemeenschap.

In tegenstelling tot de rest van de Westelijke Balkan komt de stimulans van een mogelijke toetreding tot de EU in het geval van Kosovo in het gedrang door het ontbreken van een gemeenschappelijk EU-standpunt over de onafhankelijkheid van Kosovo.

Op het gebied van communicatie werden met deze controle nieuwe mijlpalen bereikt. Het verslag was het meest geciteerde speciaal verslag van de ERK in 2012, met vermelding in meer dan 130 artikelen in elektronische en gedrukte publicaties. Bovendien werd op de website van de Rekenkamer een video geplaatst met een samenvatting van het verslag. Dit was een primeur voor de ERK en weerspiegelt de inspanningen die zij doet om met haar verslagen een groter publiek te bereiken.

De Europese Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden aanvaardden de conclusies en aanbevelingen van de ERK. Het verslag werd gepresenteerd aan de werkgroepen van het Europees Parlement en de Raad. Het Hogerhuis van het Verenigd Koninkrijk bestudeerde het verslag en wees zo op het belang van de bevindingen.

EU-INSTELLINGEN, -AGENTSCHAPPEN EN ANDERE ORGANEN

De administratieve uitgaven van de EU-instellingen, -agentschappen en andere organen omvatten personeelskosten, zoals salarissen en pensioenen, en uitgaven aan gebouwen, uitrusting, energie, communicatie en informatietechnologie. De totale uitgaven voor 2007-2013 bedragen 55,9 miljard euro: 5,7 % van de totale EU-begroting.

In de loop van 2012 stelde de ERK op dit terrein de volgende speciale verslagen vast:

- O De doeltreffendheid van personeelsontwikkeling bij de Europese Commissie** (nr. 10/2012) — Beoordeeld werd of de Commissie: de personeelsontwikkeling afstemde op organisatorische behoeften; haar personeel mogelijkheden bood om zich te ontwikkelen; zorgde voor een omgeving die personeelsleden stimuleerde om hun vaardigheden te ontwikkelen en ze toe te passen op de werkplek; de doeltreffendheid van de activiteiten die worden ondernomen ter ontwikkeling van het personeel beoordeelde. De ERK concludeerde dat de maatregelen van de EU-Commissie voor personeelsontwikkeling scherper moeten worden gericht op organisatorische doelstellingen. *Het jaarlijkse budget van de Commissie voor externe docenten en lesmateriaal beliep 26,6 miljoen euro in 2010, en de jaarlijkse interne investering in onderwijs- en ontwikkelingsactiviteiten omvatte in 2010 230 000 personeelsdagen voor deelname aan cursussen en het equivalent van 310 personeelsleden voor administratie, verzorging van cursussen en loopbaanontwikkeling.*
- O Hebben de Commissie en Eurostat het proces voor de productie van betrouwbare en geloofwaardige Europese statistieken verbeterd?** (nr. 12/2012) — Beoordeeld werd of de Commissie en Eurostat het proces voor de productie van betrouwbare en geloofwaardige Europese statistieken hadden verbeterd. Dit is afhankelijk van de naleving van de Praktijkcode Europese statistieken waarin de normen voor het ontwikkelen, produceren en verspreiden van statistieken, en voor de uitvoering van het Europees statistisch programma zijn vastgelegd. De betrouwbaarheid van specifieke statistische output werd niet beoordeeld. De ERK constateerde dat de Commissie en Eurostat de Praktijkcode Europese statistieken nog niet volledig ten uitvoer hadden gelegd en dat Eurostat het Europees statistisch programma 2008-2012 niet had opgezet als een doeltreffend instrument voor planning, toezicht en verantwoording. *Betrouwbare en geloofwaardige statistieken zijn van essentieel belang voor de uitvoering van de aan de EU toevertrouwde taken. Op vrijwel alle gebieden zijn statistieken nodig voor het vaststellen, uitvoeren, monitoren en beoordelen van het in de Verdragen vastgelegde beleid en voor het innen en toewijzen van EU-middelen. Steeds meer Europees beleid wordt rechtstreeks gebaseerd op statistieken en beleidsbesluiten of sancties worden steeds vaker rechtstreeks ingegeven door statistische indicatoren.*
- O Omgang met belangenconflicten bij een selectie van agentschappen van de EU** (nr. 15/2012) — Beoordeeld werd of: de geselecteerde agentschappen adequaat omgingen met situaties met belangenconflicten; er adequate procedures en beleidslijnen bestonden voor de omgang met situaties waarin zich belangenconflicten voordoen; en of de geselecteerde agentschappen hun beleidslijnen en procedures voor de omgang met situaties met belangenconflicten adequaat ten uitvoer hadden gelegd. Bij de controle werd een beoordeling gemaakt van de beleidslijnen en procedures voor de omgang met belangenconflicten bij vier geselecteerde agentschappen die zeer belangrijke beslissingen nemen welke van invloed zijn op de gezondheid en veiligheid van de consument. De Rekenkamer heeft geconcludeerd dat de geselecteerde agentschappen niet adequaat omgaan met belangenconflicten.

FOLLOW-UP VAN EERDERE AANBEVELINGEN

In 2012 introduceerde de ERK een nieuw product — een speciaal verslag waarin de uitvoering van de in eerdere speciale verslagen vervatte aanbevelingen wordt nagegaan.

- o **Verslag van 2011 over de follow-up van de speciale verslagen van de Europese Rekenkamer** (nr. 19/2012) — Beoordeeld werd in hoeverre de Commissie uitvoering heeft gegeven aan de aanbevelingen van zeven uit de periode 2003-2009 geselecteerde speciale verslagen van de ERK. De speciale verslagen waaraan follow-up is gegeven, hadden betrekking op drie begrotingsterreinen: landbouw, energie en externe acties. De ERK beoordeelde de maatregelen die door de Commissie zijn genomen naar aanleiding van de aanbevelingen van de ERK. Uit de controle van de

ERK bleek dat haar aanbevelingen ter harte zijn genomen — de Commissie heeft 29 % van de onderzochte aanbevelingen volledig uitgevoerd, terwijl 49 % in de meeste opzichten werd uitgevoerd, 20 % in een aantal opzichten, en 2 % niet werd uitgevoerd. *De follow-up van controleverslagen wordt volgens internationale controlestandaarden gezien als het laatste stadium in de cyclus van planning, uitvoering en follow-up van doelmatigheidscontroles. Meer informatie over de follow-up die werd gegeven aan de aanbevelingen van de ERK is te vinden op blz. 39.*

IN 2012 UITGEBRACHTE ADVIEZEN EN STANDPUNTNOTA'S

De ERK draagt bij tot het verbeteren van het **financieel beheer van de EU** door middel van haar adviezen over voorstellen voor nieuwe of gewijzigde wetgeving met financiële impact. Deze adviezen worden gevraagd door de andere EU-instellingen, en gebruikt door de wetgevende autoriteiten — Europees Parlement en Raad — bij hun werk. De ERK kan ook op eigen initiatief standpuntnota's uitbrengen over andere onderwerpen.

In 2012 stelde de ERK negen adviezen vast die een aantal belangrijke terreinen in verband met de voorbereiding van het volgende meerjarige financiële kader, alsmede de bijbehorende sectorale verordeningen bestreken:

- over de wetgevingsvoorstellen van de Commissie voor de hervorming van het **gemeenschappelijk landbouwbeleid** vanaf 2014 (nr. 1/2012) (zie tekstvak voor meer informatie);
- over uitvoeringsmaatregelen voor het stelsel van **eigen middelen** van de Europese Unie en over de regels en procedures voor de terbeschikkingstelling van de traditionele eigen middelen en de bni-middelen, en betreffende de maatregelen om in de behoefte aan kasmiddelen te voorzien en voor de terbeschikkingstelling van middelen op basis van de belasting over de toegevoegde waarde en de belasting op financiële transacties (nr. 2/2012);
- over het **Hercules III**-programma (ter bevordering van acties op het gebied van de bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie) (nr. 3/2012);
- betreffende het **evaluatieverslag van de Commissie** over de financiën van de Unie aan de hand van de bereikte resultaten, vastgesteld in het kader van artikel 318 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (nr. 4/2012);
- over wijzigingen in het **Statuut** van de ambtenaren en de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Unie (nr. 5/2012);
- over de regels voor de deelname aan acties en de verspreiding van resultaten in het kader van „**Horizon 2020**” — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020) (nr. 6/2012);
- over **tijdelijke bijzondere maatregelen** betreffende de aanwerving van ambtenaren en tijdelijke functionarissen van de Europese Unie naar aanleiding van de toetreding van Kroatië (nr. 7/2012);
- over de strafrechtelijke **bestrijding van fraude** die de financiële belangen van de Unie schaadt (nr. 8/2012);
- over de vaststelling van gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij, die onder het **gemeenschappelijk strategisch kader** vallen, en algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds (nr. 9/2012).

De adviezen zijn integraal in alle officiële EU-talen gepubliceerd op de website van de ERK: <http://eca.europa.eu>.

ADVIES NR. 1/2012 OVER DE WETGEVINGSVOORSTELLEN VAN DE COMMISSIE VOOR DE HERVORMING VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUWBELEID VANAF 2014

Een hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) staat gepland voor 2013. In oktober 2011 heeft de Commissie een voorstel uitgebracht waarin de belangrijkste onderdelen van het wetgevingskader voor het GLB worden aangeduid voor de periode 2014-2020. In het nieuwe wetgevingskader wordt voorgesteld om de huidige structuur van het GLB van twee pijlers en de twee bestaande Europese landbouwfinancieringsinstrumenten, namelijk het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo), te behouden.

De ERK onderkent dat de Commissie inspanningen heeft gedaan om de bepalingen van het GLB te vereenvoudigen, bijv. door het afschaffen van de verschillende uitvoeringsmodellen in het kader van de huidige bedrijfstoeslagregeling en de invoering van een vereenvoudigde regeling voor kleine boerenbedrijven. Met haar voorstellen gaat de Commissie in op een aantal door het Parlement, de Raad en de ERK gemaakte opmerkingen. De wetgevingsvoorstellen blijven echter hoofdzakelijk gericht op de uitgaven en de controle daarvan. Ze blijven derhalve meer nalevingsgericht dan resultaatgericht, ondanks de aangekondigde intenties.

De ERK nam kennis van de doelstelling van de Commissie om de betaling van GLB-subsidies te richten op ‚actieve landbouwers‘ en van haar poging om een meer evenwichtige verdeling van rechtstreekse betalingen over begunstigen te bewerkstelligen. De ERK betwijfelde echter of de voorgestelde maatregelen op doeltreffende wijze kunnen worden uitgevoerd zonder een buitensporige administratieve last te leggen op de beheersautoriteiten en de landbouwers. De ERK was van oordeel dat de oplossing kan liggen in een combinatie van in de verordening beschreven algemene beginselen en systematisch toezicht en begeleiding van de Commissie bij de tenuitvoerlegging daarvan. De ERK merkte op dat het effect van de zogeheten ‚aftopping‘ (verlaging van steun boven bepaalde steunniveaus) op de herverdeling van steun beperkt zal zijn.

Dit advies heeft een **significante impact** gehad op de discussie over de toekomst van het GLB. Over dit onderwerp zijn meer dan 2000 artikelen verschenen in de media. Veel ngo's, landbouwbeurzen en andere fora uit de sector hebben de ERK uitgenodigd om hun advies te presenteren aan hun publiek, terwijl het Europees Parlement onze vertegenwoordigers verzoekt deel te nemen aan werkgroepen over dit onderwerp. De leden van het Europees Parlement hebben verreweg het grootste deel van de aanbevelingen overgenomen in hun eigen voorstellen voor amendementen op de wetgeving. Het wetgevingspakket wordt voor vaststelling in stemming gebracht na de vaststelling van het meerjarig financieel kader.

SAMENWERKING MET ANDERE HOGE CONTROLE-INSTANTIES

De ERK werkt samen met andere hoge controle instanties (HCI's), voornamelijk via:

- o het Contactcomité van de **HCI's van de EU-lidstaten**;
- o het netwerk van **HCI's van de landen die kandidaat of potentieel kandidaat** zijn voor het EU-lidmaatschap;
- o **internationale organisaties** voor openbare controle instanties, met name de Internationale Organisatie van Hoge Controle instanties (INTOSAI) en haar Europese regionale groep (EUROSAI).

*Vergadering van EU-contactambtenaren
te Rome in april 2012.*

*Vergadering van het INTOSAI-subcomité
voor capaciteitsopbouw te Luxemburg in september 2012.*

HET CONTACTCOMITÉ VAN DE HOGE CONTROLE-INSTANTIES VAN DE EU-LIDSTATEN

Het EU-Verdrag schrijft voor dat de ERK en de nationale controle instanties van de lidstaten samenwerken in onderling vertrouwen en met behoud van hun onafhankelijkheid. De ERK werkt actief samen met de HCI's van de EU-lidstaten binnen het kader van het Contactcomité. Het Contactcomité is een vergadering van de presidenten van de HCI's van de EU-landen en de ERK, en komt elk jaar samen. Het biedt een forum voor samenwerking en uitwisseling van vakkennis en ervaring op het gebied van de controle van EU-middelen en andere aan de EU gerelateerde kwesties. De dagelijkse contacten worden onderhouden door contactambtenaren die door elke instelling zijn benoemd. Er zijn werkgroepen, netwerken en taskforces opgezet om te helpen gemeenschappelijke standpunten en praktijken uit te werken.

In 2012 ondersteunde de ERK de waarnemend voorzitter van het Contactcomité, de HCI van Portugal, bij de voorbereiding en organisatie van de jaarvergadering van 2012, die werd gehouden in Estoril (Portugal) op 18 en 19 oktober 2012. De vergadering was gericht op twee kernthema's: de uitdagingen voor de HCI's in de voorbereidingen op de volgende periode van het financiële kader van de EU (2014-2020) en de meest recente ontwikkelingen in de reactie op de financiële crisis, met inbegrip van de ervaring van de HCI's met relevante controles.

Tijdens de vergadering besloot het Contactcomité een taskforce op te richten om de taken en verantwoordelijkheden van HCI's in het licht van de recente ontwikkelingen in de EU betreffende de oprichting van een nieuwe economische, fiscale en financiële architectuur te onderzoeken, evenals de mogelijke impact daarvan op de HCI's. De ERK is lid van deze taskforce, die de opdracht heeft om in 2013 terug te rapporteren aan het Contactcomité.

Voorts bleef de ERK in 2012 administratieve bijstand verlenen aan het Contactcomité en nam ze actief deel aan zijn verschillende werkgroepen en netwerken.

In 2012 was de ERK ook betrokken bij het initiatief van de HCI's van de eurozone om het Europees Stabiliteitsmechanisme te voorzien van een adequate externe publieke controle. Een gemeenschappelijk standpunt over een voorstel voor organisatievoorschriften ter ondersteuning van artikel 30 van het oprichtingsverdrag van dit mechanisme werd doorgestuurd aan de secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie in april 2012. De definitieve tekst van deze organisatievoorschriften met betrekking tot het Auditcomité komt grotendeels overeen met dit gemeenschappelijke standpunt.

NETWERK VAN HOGE CONTROLE-INSTANTIES VAN DE LANDEN DIE KANDIDAAT OF POTENTIEEL KANDIDAAT ZIJN VOOR HET EU-LIDMAATSCHAP

De ERK werkt samen met de HCI's van de landen die kandidaat of potentieel kandidaat zijn voor het EU-lidmaatschap. Een van de belangrijkste middelen van samenwerking is het Netwerk van de HCI's van de landen die kandidaat of potentieel kandidaat¹ zijn, dat een organisatiestructuur heeft die lijkt op die van het Contactcomité. Het netwerk behelst periodieke bijeenkomsten van de hoofden van HCI's en contactambtenaren, alsook werkgroepen, seminars, workshops en parallelle controles. Het voornaamste doel bestaat in het bevorderen van de invoering van controlemethoden en -technieken overeenkomstig internationale standaarden en beste EU-praktijken.

In 2012 ondersteunde de ERK de uitvoering van het werkplan dat was opgenomen in de Istanbul-overeenkomst, die was vastgesteld tijdens de vergadering van presidenten van het netwerk in maart 2011. De president van de ERK nam deel aan de viering van het 150-jarig bestaan van de Turkse rekenkamer en bracht een officieel bezoek aan de Rekenkamer van Kroatië.

OVERIGE SAMENWERKING

In 2012 zette de ERK haar actieve betrokkenheid bij en haar bijdrage aan de activiteiten van de INTOSAI en EUROSAI voort.

Sinds zij in 2004 volwaardig lid werd van INTOSAI, heeft de ERK actief deelgenomen in de subcomités over professionele controlestandaarden. In 2012 zette de ERK haar betrokkenheid bij doelstelling 1 van INTOSAI (Professionele standaarden) voort als lid van:

- de subcomités Financiële, Nalevingsgerichte en Doelmatigheidscontrole;
- het project inzake kwaliteitsbeheersing bij controles en het harmoniseringsproject.

Wat betreft doelstelling 2 van INTOSAI (Capaciteitsopbouw) leverde de ERK:

- input aan het subcomité ter bevordering van beste praktijken en kwaliteitsborging door middel van vrijwillige collegiale toetsingen en organiseerde zij haar vijfde vergadering;
- en volgde zij de werkzaamheden van het subcomité ter bevordering van meer activiteiten voor capaciteitsopbouw onder de INTOSAI-leden.

Met betrekking tot doelstelling 3 van INTOSAI (Delen van kennis) is de ERK sinds 2008 voorzitter van de INTOSAI-werkgroep inzake de verantwoording en controle van steunverlening bij rampen. In 2012 heeft de werkgroep:

- de vijf concepten van internationale standaarden voor hoge controle instanties (ISSAI's) die deel uitmaken van de nieuwe 5500-5599-reeks van de Richtsnoeren voor controles van steun in verband met rampen, voltooid en ter becommentariëring aangeboden;
- gewerkt aan een concept van een INTOSAI-richtsnoer inzake 'good governance' (INTOSAI GOV) betreffende een geïntegreerd kader voor financiële verslaglegging voor humanitaire en aan rampen gerelateerde steun, dat begin 2013 ter becommentariëring moet worden aangeboden.

¹ Per februari 2013 bestaat het netwerk uit één toetredend land (Kroatië), vijf kandidaatlanden (de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, IJsland, Montenegro, Servië en Turkije) en twee potentiële kandidaatlanden (Albanië en Bosnië en Herzegovina).

Deze vijf ISSAI's, alsmede de INTOSAI GOV worden ter vaststelling aangeboden op het volgende INTOSAI-congres in 2013.

Voorts heeft de ERK in 2012:

- als gastheer opgetreden voor de vierde vergadering van de stuurgroep van het INTOSAI-comité voor het delen van kennis, die wordt voorgezeten door de HCI van India;
- opnieuw input geleverd aan de INTOSAI-werkgroep inzake milieu-audits;
- deelgenomen aan de gezamenlijke vergadering van de INTOSAI-werkgroep inzake overheidsschulden en de taskforce inzake de wereldwijde financiële crisis: uitdagingen voor SAI's.

De ERK zette haar betrokkenheid bij het IntoSAINT-project voort, een instrument voor zelfbeoordeling dat wordt geleid door de HCI van Nederland, onder toezicht van INTOSAI. In 2012 leidden vertegenwoordigers van de ERK een workshop van een week inzake zelfbeoordelingen van de integriteit bij de HCI van Noorwegen.

Wat betreft EUROSAI, nam de ERK in 2012 deel aan vergadering XXXIX van de raad van bestuur van EUROSAI, naar aanleiding van haar benoeming als lid van de raad van bestuur in 2011, en zette zij haar actieve betrokkenheid bij de werkgroepen en taskforces van EUROSAI voort. De ERK:

- woonde de tiende jaarlijkse vergadering van de EUROSAI-werkgroep inzake milieu-audit bij en droeg bij aan de gecoördineerde controle inzake de aanpassing aan de klimaatverandering, die de ERK namens de werkgroep in 2012 presenteerde aan de vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering;
- woonde de eerste vergadering bij van de EUROSAI-taskforce inzake audit en ethiek, en droeg bij aan de activiteiten van de taskforce.

In het kader van de gezamenlijke conferenties van de regionale werkgroepen van INTOSAI nam de ERK actief deel aan Conferentie VII tussen EUROSAI en de organisatie van Latijns-Amerikaanse en Caribische HCI's, die was gericht op de rol van de HCI's bij de bevordering van 'good governance' in de publieke sector.

Vierde vergadering van de stuurgroep van het INTOSAI-comité voor kennisuitwisseling in Luxemburg, september 2012.

VOORUITKIJKEN: EEN STRATEGIE VOOR 2013-2017

In 2012 stelde de ERK haar strategie vast voor de periode 2013-2017 en publiceerde zij deze. De doelstelling van de ERK voor deze periode is om de bijdrage van de ERK aan de openbare verantwoordingsplicht van de EU zo waardevol mogelijk te maken. De belangrijkste prioriteiten om deze doelstelling te verwezenlijken, luiden als volgt:

- de producten van de ERK afstemmen op het versterken van de verantwoordingsplicht van de EU;
- samenwerken met anderen om de impact van de bijdrage van de ERK aan de verantwoordingsplicht van de EU te optimaliseren;
- de ERK verder ontwikkelen als een professionele controle instantie;
- de kennis, vaardigheden en deskundigheid van de ERK ten volle benutten;
- de prestaties van en verantwoording door de ERK aantonen.

De ERK zal haar unieke bevoegdheden en visie, en de kennis, deskundigheid en partnerschappen die zij gedurende 35 jaar heeft opgebouwd bij de controle van de openbare financiën in de EU benutten om:

- een positieve bijdrage te leveren aan verdere ontwikkelingen op het gebied van bestuur, beleid en financieel beheer in de EU;
- andere partijen in het verantwoordingsproces van de EU te helpen risico's in de verantwoordingsplicht van de EU op te sporen en de controleresultaten te benutten;
- haar vakkundigheid te vergroten door bij te dragen aan nieuwe controlenormen en beste praktijken en deze toe te passen;
- de procedures voor het opstellen van haar verslagen en adviezen verder te stroomlijnen;
- haar prestatie- en verantwoordingskader te verbeteren in overeenstemming met haar verplichtingen als EU-instelling en HCI;
- begrotingsdiscipline te tonen in overeenstemming met het meerjarig financieel kader voor 2014-2020, met inbegrip van de uitvoering van de verplichte personeelsinkrimping gedurende de looptijd van deze strategie.

In de periode 2013-2017 zal de ERK in haar verslagen, adviezen en opmerkingen de nadruk leggen op de noodzaak om:

- de regelingen inzake openbare verantwoording en controle te verbeteren;
- het financieel beheer en de verslaglegging over de uitvoering en impact van de EU-begroting te verbeteren;
- de opzet van het EU-beleid en de uitgavenprogramma's te verbeteren.

WIJZIGINGEN IN HET COLLEGE VAN DE ERK

Volgens het Verdrag hebben leden van de ERK een ambtstermijn van zes jaar, die hernieuwbaar is.

In 2012 traden vijf nieuwe leden toe tot de Rekenkamer: de heer Henrik Otbo (Denemarken); de heer Pietro Russo (Italië); de heer Ville Itälä (Finland); de heer Kevin Cardiff (Ierland) en de heer Baudilio Tomé Muguruza (Spanje).

HERZIENE GEDRAGSREGELS VOOR DE LEDEN VAN DE REKENKAMER

In februari 2012 stelde de ERK een nieuwe gedragscode vast voor de leden van de Rekenkamer om rekening te houden met wijzigingen die zijn opgetreden in de acht jaar sinds de vaststelling van de voormalige code.

Voorts publiceert de ERK thans, als significante bevordering van de transparantie, de belangenverklaringen van haar leden op haar website.

METING VAN DE PRESTATIES VAN DE ERK

AFRONDEN VAN DE STRATEGIE 2009-2012

In 2008 publiceerde de Europese Rekenkamer haar eerste strategie. Deze strategie had betrekking op de periode 2009-2012 en was gericht op het maximaliseren van de impact van de controles van de ERK en het vergroten van de efficiëntie door optimale gebruikmaking van haar middelen. Over het geheel genomen, is de ERK geslaagd in de uitvoering van haar strategie voor 2009-2012. Er was sprake van een hoge mate van aanvaarding van de aanbevelingen van de ERK, en volgens de Commissie is ongeveer de helft van de in 2011 uitgebrachte aanbevelingen ten uitvoer gelegd; de belangrijkste institutionele belanghebbenden van de ERK zijn tevreden over haar jaarlijkse en speciale verslagen, en externe deskundigen beoordelen de kwaliteit daarvan als goed en verbeterd; de ERK kan tevens bogen op 60 extra personeelsleden in de controlekamers (501 in 2008 tegen 564 in 2011), terwijl er 40 personeelsleden minder werkzaam zijn in de administratie en vertaling dankzij verbetering van de efficiëntie.

Voor de strategische periode 2009-2012 stelde de ERK een reeks essentiële prestatie-indicatoren (KPI's) vast teneinde:

- o het **management** te informeren over de vooruitgang in de verwezenlijking van de doelstellingen;
- o het **besluitvormingsproces** te ondersteunen;
- o **belanghebbenden** informatie te verstrekken over haar prestaties.

De KPI's zijn gericht op het meten van essentiële elementen van de **kwaliteit en impact** van het werk van de ERK, met bijzondere aandacht voor het oordeel van de voornaamste belanghebbenden en van de **efficiëntie en doeltreffendheid** van het gebruik van haar middelen. Aangezien 2012 het laatste jaar is van de strategische periode 2009-2012, worden de resultaten van de KPI's, indien beschikbaar, gepresenteerd voor alle vier de jaren.

De ERK zal de essentiële prestatie-indicatoren die zij toepast in de **strategische periode 2013-2017** bijwerken, teneinde haar nieuwe of herziene prioriteiten weer te geven en om haar prestaties en verantwoording als een professionele controle-instelling aan te tonen.

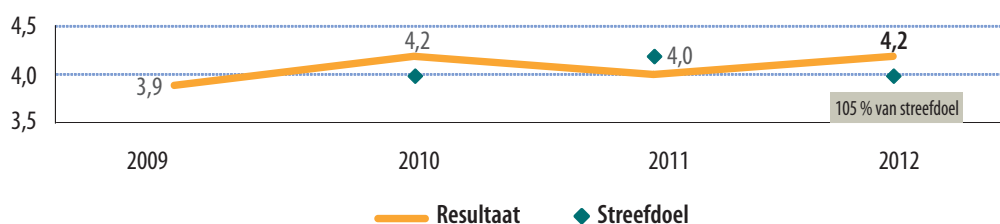
KWALITEIT EN IMPACT VAN HET WERK VAN DE ERK

De ERK beoordeelt de kwaliteit en impact van haar verslagen op basis van de beoordelingen van belanghebbenden en deskundigen, en van de follow-up van de aanbevelingen die zij doet ter verbetering van het financieel beheer van de EU.

BEOORDELING DOOR BELANGHEBBENDEN

Door middel van een enquête verzocht de ERK de **voornaamste gebruikers** van haar verslagen (de commissie Begrotingscontrole van het Europees Parlement en het Begrotingscomité van de Raad) een cijfer te geven voor de kwaliteit en impact van de jaarverslagen over 2011 en de in 2012 uitgebrachte speciale verslagen. Respondenten van de enquête hanteerden een schaal van vijf punten (1 — zeer slecht, 2 — matig, 3 — voldoende, 4 — goed, 5 — zeer goed).

BEOORDELING DOOR DE VOORNAAMSTE GEBRUIKERS VAN DE CONTROLEVERSLAGEN VAN DE ERK

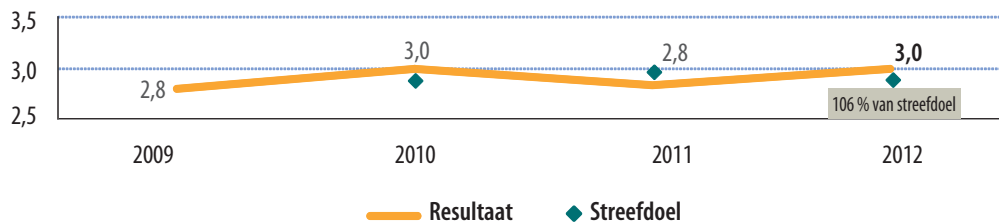

De resultaten waren stabiel gedurende de gehele periode en varieerden van 3,9 tot 4,2 op een schaal van vijf punten. De resultaten geven aan dat de voornaamste gebruikers van de verslagen van de ERK de kwaliteit en impact ervan gemiddeld als 'goed' kwalificeren. In 2012 overtrof de ERK haar streefdoel voor deze indicator met vijf procentpunten.

BEOORDELINGEN DOOR DESKUNDIGEN

Ieder jaar hebben **onafhankelijke externe partijen** de inhoud en presentatie van een steekproef van de verslagen van de ERK beoordeeld. In 2012 beoordeelden deze partijen acht speciale verslagen, alsmede de jaarverslagen over 2011. Zij gaven punten voor de kwaliteit van verschillende aspecten van de verslagen op een schaal van vier punten, van 'duidelijk ontoereikend' (1) tot 'van hoge kwaliteit' (4)

BEOORDELINGEN DOOR DESKUNDIGEN VAN DE VERSLAGEN VAN DE ERK

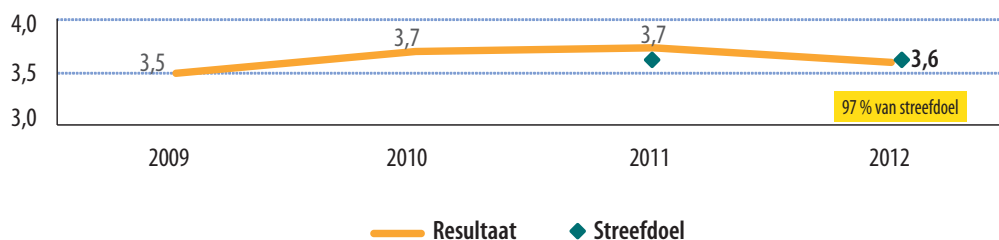
Het resultaat varieerde tussen 2009 en 2012 van 2,8 tot 3,0 op een schaal van vier punten. De resultaten geven aan dat de externe deskundigen-beoordelaars de kwaliteit van de verslagen van de ERK als 'bevredigend' beschouwen. In 2012 overtrof de ERK haar streefdoel voor deze indicator met zes procentpunten.

De beoordelingen hebben de ERK van **waardevolle informatie** voorzien **inzake de kwaliteit** van haar verslagen, en de aanbevelingen van de beoordelaars worden gebruikt om verdere verbeteringen aan te brengen.

TERUGKOPPELING VAN DE VOORNAAMSTE GECONTROLEERDEN

Terugkoppeling van de voornaamste gecontroleerden over de kwaliteit en impact van de controles van de ERK in 2012 werd verkregen door gebruik te maken van een vergelijkbare enquête en schaal als bij de beoordeling door belanghebbenden.

TERUGKOPPELING VAN DE VOORNAAMSTE GECONTROLEERDEN

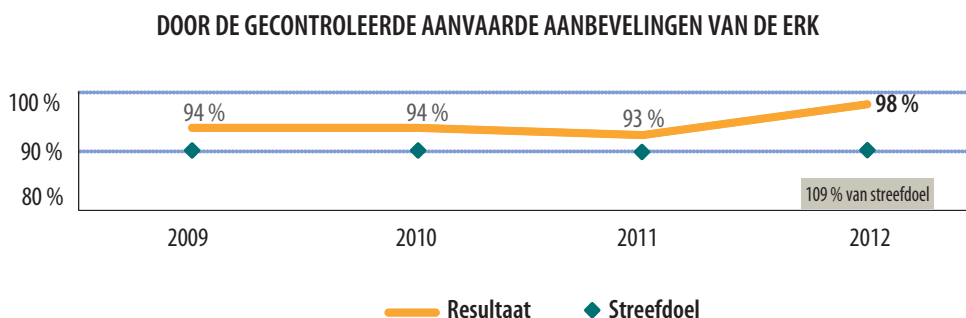

Het resultaat varieerde tussen 2009 en 2012 van 3,5 tot 3,7 op een schaal van vijf punten. De resultaten geven aan dat de voornaamste gecontroleerden de kwaliteit van de verslagen van de ERK gemiddeld als 'goed' beschouwen.

Over het geheel genomen, zijn de resultaten van de beoordelingen van belanghebbenden voor de periode 2009-2012 **positief**, wat aantoont dat de belangrijkste belanghebbenden de kwaliteit en impact van de controles waarderen.

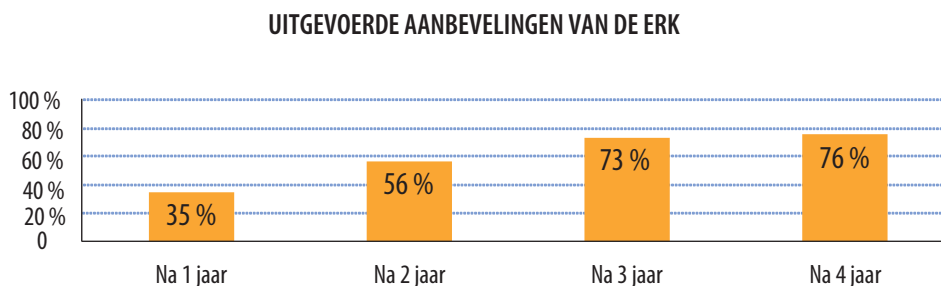
FOLLOW-UP VAN AANBEVELINGEN

De voornaamste wijze waarop de ERK haar controle-ervaring inzet om bij te dragen tot de verbetering van het financieel beheer is door middel van de aanbevelingen die zij doet in haar controleverslagen. Om tot verandering te kunnen leiden, moeten de aanbevelingen van de ERK eerst worden **aanvaard** door de gecontroleerden, en daarna worden opgevolgd. De ERK meet derhalve beide.

De mate waarin de aanbevelingen van de ERK werden aanvaard door de gecontroleerden, varieert tussen 2009 en 2012 van 93 % tot 98 %. Het streefdoel van de indicator werd ieder jaar ruimschoots gehaald.

In 2011 begon de ERK systematisch de **tenuitvoerlegging van haar aanbevelingen** te monitoren, in de wetenschap dat het geruime tijd kan duren voordat sommige van de aanbevelingen worden uitgevoerd, vanwege de schaal of complexiteit ervan. Volgens de statistieken van de Commissie was 63 % van de bijna 500 tussen 2009 en 2012 gedane aanbevelingen eind 2012 ten uitvoer gebracht. Meer dan de helft van de in 2011 gedane aanbevelingen is reeds uitgevoerd.

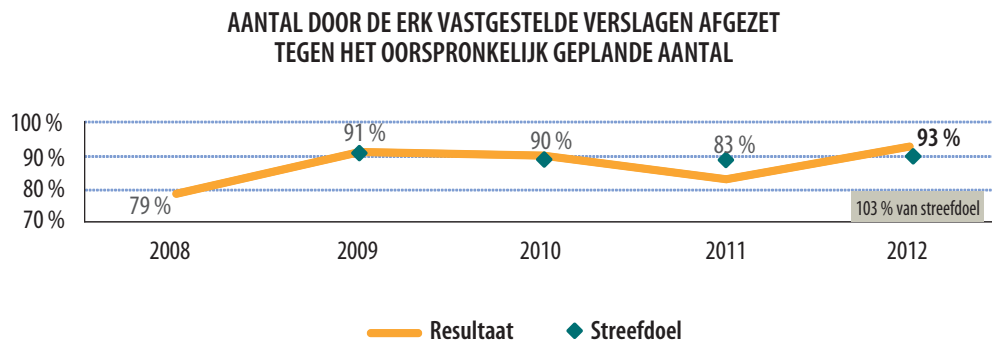

EFFICIËNT EN DOELTREFFEND GEBRUIK VAN MIDDELEN

De ERK beoordeelde de efficiëntie en doeltreffendheid van haar gebruik van middelen aan de hand van haar vermogen om: tijdig verslagen en bevindingen uit te brengen; te voldoen aan haar verplichtingen met betrekking tot het financieel beheer; en het welzijn en de vakbekwaamheid van haar personeel te waarborgen.

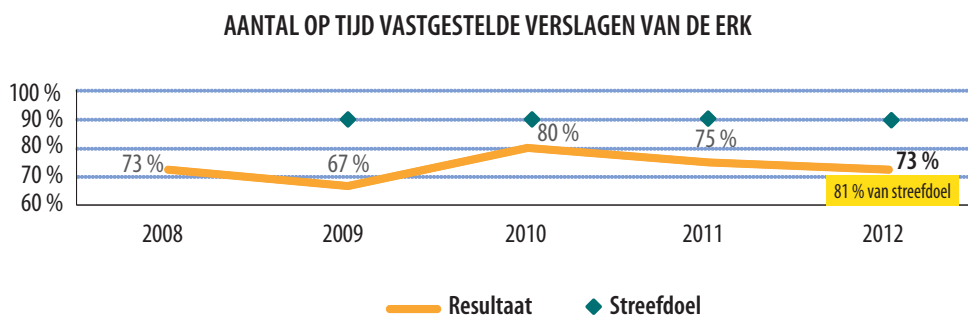
PRODUCTIE VAN VERSLAGEN

De ERK monitort **de efficiëntie van het productieproces van haar verslagen** door te meten hoeveel verslagen zij heeft vastgesteld ten opzichte van het geplande aantal voor een jaar en door te meten of deze verslagen werden vastgesteld binnen de afzonderlijke, daarvoor vastgestelde termijnen.

Deze indicator wordt gemeten sinds 2008 en het resultaat van de daadwerkelijk vastgestelde verslagen afgezet tegen het oorspronkelijk geplande aantal, liep uiteen van 79 % tot 93 %. Uit de meting blijkt dat, hoewel **de jaarlijkse streefdoelen grotendeels werden gehaald**, er nog ruimte is voor verbetering, met name op het gebied van de productie van speciale verslagen.

De **tijdigheid van verslagen** wordt ook gemeten sinds 2008. De prestaties worden gemeten aan de hand van de wettelijke termijnen voor jaarverslagen en specifieke jaarverslagen; voor speciale verslagen worden de termijnen beschreven in de desbetreffende planningdocumenten.

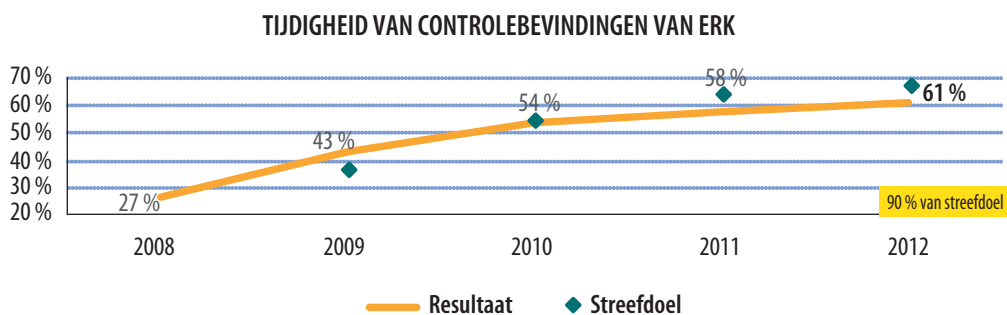
Het resultaat liep uiteen van 67 % tot 73 % tussen 2008 en 2012, wat betekent dat het streefdoel van 90 % voor deze indicator niet werd gehaald. Dit was grotendeels te wijten aan een ambitieuze planning voor de speciale verslagen en aan onvoorziene omstandigheden die zich voordeden tijdens het controleproces.

Hoewel de ERK erkent dat er ruimte is voor verbetering in de **nauwkeurigheid van de planning van doelmatigheidscontroles en de efficiëntie in de uitvoering van de controles**, kan zij tot haar genoegen melden dat tijdens de periode 2008-2012 niet alleen het **aantal** geproduceerde speciale verslagen **toenam**, maar dat ook de **productietijd afnam in de richting van de doelstelling van 18 maanden. In de periode 2008-2012** werden 85 speciale verslagen vastgesteld, tegen 51 speciale verslagen in de periode 2003-2007, en de gemiddelde doorlooptijd werd teruggebracht van 25 maanden in 2008 tot 20 maanden in 2012.

De **strategie van de ERK voor 2013-2017** omvat een nieuw initiatief om de processen voor de productie van verslagen verder te stroomlijnen en zo de tijdigheid ervan te verbeteren en de efficiëntie te doen toenemen.

TIJDIGHEID VAN BEVINDINGEN

De ERK maakt gebruik van overzichten van preliminaire bevindingen (OPB's) om de **feitelijke juistheid van haar specifieke controlebevindingen bevestigd te krijgen** door de gecontroleerden. Ze vormen een uiterst belangrijke mijlpaal in het controleproces. Volgens de interne regels van de ERK moeten OPB's binnen twee maanden na het desbetreffende controlebezoek worden toegezonden, en ieder jaar wordt gemeten in hoeverre deze termijn in acht wordt genomen.

De ERK heeft de noodzaak ingezien van het aanbrengen van significante verbeteringen in de tijdigheid van de uitgebrachte OPB's. Toen de metingen begonnen in 2008, stelde de ERK twee streefdoelen vast voor de tijdigheid van OPB's: het verbeteren van de prestaties met tien procentpunten per jaar, en ervoor zorgen dat eind 2012 80 % van de OPB's op tijd wordt uitgebracht. Het resultaat van deze indicator varieerde van 27 % tot 61 % tussen 2008 en 2012. Hoewel er een **significante verbetering** optrad in de prestaties en de **jaarlijkse streefdoelen grotendeels werden gehaald**, voldoet het resultaat van 2012 nog altijd niet aan de langetermijndoelstelling van 80 %. De ERK zet haar inspanningen om de prestaties op dit gebied te verbeteren, voort.

EXTERNE BEOORDELING VAN HET FINANCIËEL BEHEER

De ERK streeft ernaar van haar externe controleur een **goedkeurende verklaring** te ontvangen over de financiële staten en de besteding van de middelen, en dat het Europees Parlement haar **kwijting** verleent na een positieve aanbeveling van de Raad.

EXTERNE BEOORDELING VAN HET FINANCIËEL BEHEER VAN DE ERK PER BEGROTINGSJAAR

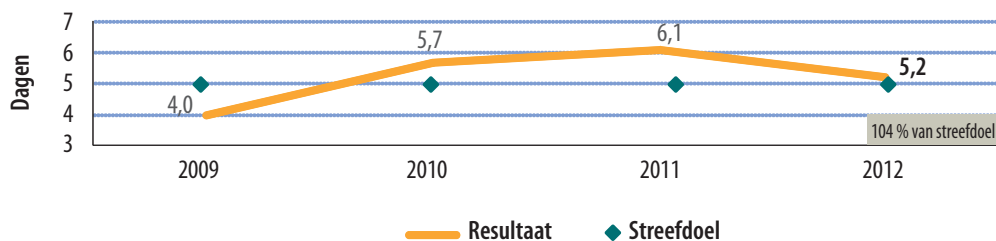
	2008	2009	2010	2011
Goedkeurende verklaring	✓	✓	✓	✓
Kwijting verleend	✓	✓	✓	voor april 2013

De ERK heeft ieder jaar een goedkeurende verklaring gekregen van haar externe controleur en het Europees Parlement heeft ieder jaar kwijting verleend voor de begroting.

BEROEPSOPLEIDING

Overeenkomstig door de Internationale Federatie van Accountants gepubliceerde richtsnoeren tracht de ERK **gemiddeld 40 uur** (vijf dagen) beroepsopleiding per jaar per controleur te verzorgen.

AANTAL DAGEN BEROEPSOPLEIDING PER CONTROLEUR

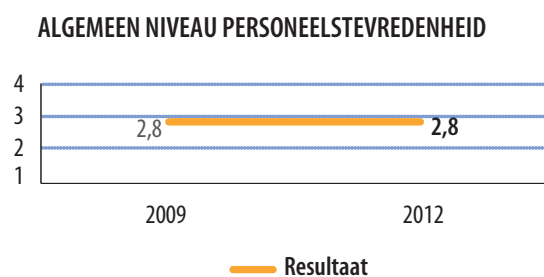
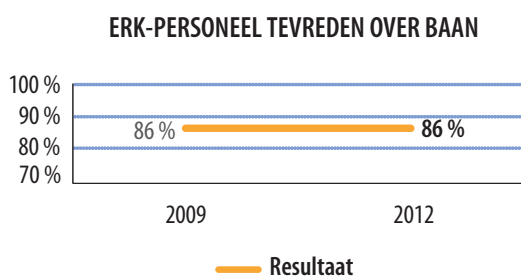

Seminar over geautomatiseerde oplossingen bij vertaling in januari 2012.

Gedurende de periode 2009-2012 ontving het controlepersoneel van de Rekenkamer gemiddeld **5,3 dagen** aan beroepsopleiding per jaar. Als taalcursussen worden meegerekend, ontvangen controleurs gemiddeld 10,6 dagen aan opleiding per jaar. Het jaarlijkse streefdoel voor beroepsopleiding is sinds 2010 ieder jaar gehaald.

PERSONEELSTEVREDENHEID

De ERK verrichtte **interne enquêtes** in 2009 en 2012 om de tevredenheid onder haar personeel te meten. Uit de enquête zijn twee indicatoren afgeleid: het percentage van het personeel dat over het geheel genomen tevreden is met zijn baan en het algemene gemiddelde personeelstevredenheidspercentage. Er werd een samengestelde schaal van 1 tot 4 gehanteerd, waarbij een resultaat boven de 2,5 wijst op algemene tevredenheid.

De resultaten van deze twee enquêtes zijn vergelijkbaar, waarbij 86 % van het personeel over het geheel genomen tevreden is met zijn baan en een score van 2,8 wordt behaald voor de algemene gemiddelde personeelstevredenheid. De resultaten kunnen derhalve als **goed** worden beschouwd.

ONDERSTEUNING VAN DE CONTROLE

PERSONEELSZAKEN

TOEWIJZING VAN PERSONEEL

De personeelsleden van de ERK zijn haar **grootste troef**. Per 31 december 2012 had de ERK een toegestane personeelstoewijzing van 887 ambtenaren en tijdelijk personeel (exclusief leden, arbeidscontractanten, gedetacheerde nationale deskundigen en stagiairs). 573 van hen werken in de controlekamers (waarvan 123 in de kabinetten van de leden). Zie de tabel voor meer informatie.

Om bij te dragen tot de doelstelling van optimale gebruikmaking van de middelen, werd ook in 2012 bij alle activiteiten gestreefd naar en gezorgd voor **efficiëntiemaatregelen** op basis van vereenvoudiging van procedures.

Waar mogelijk werden niet-controleposten die beschikbaar kwamen door efficiëntiewinst, ingezet voor de controle en ondersteuning van het presidentschap. Zo is het aantal controleposten sinds 2008 met 14,4 % gestegen, terwijl het totaal aantal aan de ERK toegewezen posten slechts met 3,5 % steeg. De output steeg in dezelfde periode aanzienlijk (zie bladzijde 9).

Verdeling van de posten bij de ERK per 31 december	2008	2009	2010	2011	2012
Controle	501	525	557	564	573
Vertaling	163	163	151	148	143
Administratie	173	171	157	148	139
Presidentschap	20	21	24	27	32
TOTAAL	857	880	889	887	887

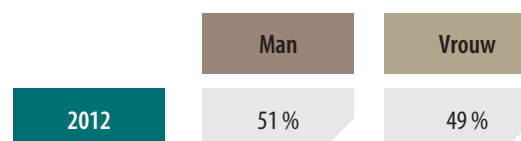
WERVING

Medewerkers van de ERK hebben de meest uiteenlopende academische en professionele achtergronden, en de kwaliteit van hun werk en hun inzet komen tot uitdrukking in de output van de instelling. Bij het wervingsbeleid van de ERK worden de algemene beginselen en arbeidsvoorwaarden van de EU-instellingen in acht genomen; haar werknemers zijn ambtenaren in vaste dienst of personeel met een tijdelijk contract. Algemene vergelijkende onderzoeken voor posten bij de ERK worden georganiseerd door het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO). De ERK biedt een aantal stageplaatsen aan voor afgestudeerde academici gedurende drie à vijf maanden (65 in 2012).

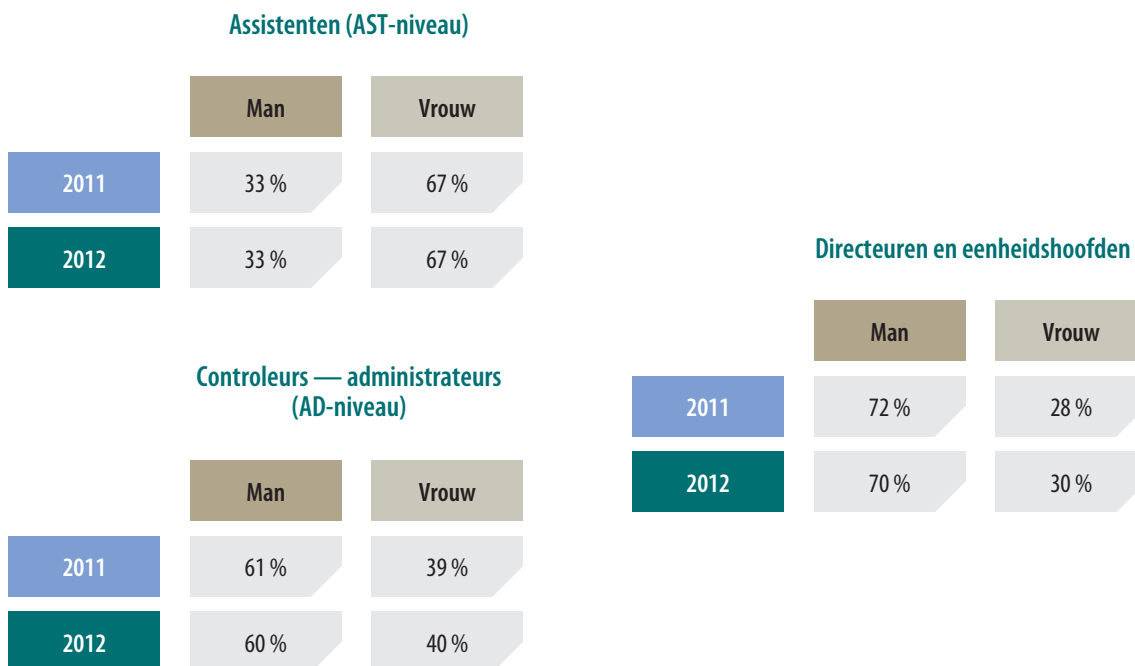
In 2012 wierf de ERK 78 personeelsleden: 50 ambtenaren, 11 tijdelijke functionarissen en 17 arbeidscontractanten. De ERK slaagde er met name in nieuwe personeelsleden te werven voor controleposten. Het aantal **vacante posten** belooft sinds 2011 circa 3 % (28 posten per 31 december 2012).

GENDEREVENWICHT

Evenals de andere Europese instellingen past de ERK in haar personeelsbeheer en bij werving een **beleid van gelijke kansen** toe. Het personeelsbestand van de ERK bestaat nu bijna in gelijke mate uit mannen en vrouwen: 51 % respectievelijk 49 % — na een geleidelijke stijging van het aantal vrouwen in de afgelopen jaren. Eind 2012 stelde de ERK een Actieplan Gelijke Kansen op met het oog op de verwezenlijking van een evenwichtiger genderverdeling op alle niveaus in de instelling.

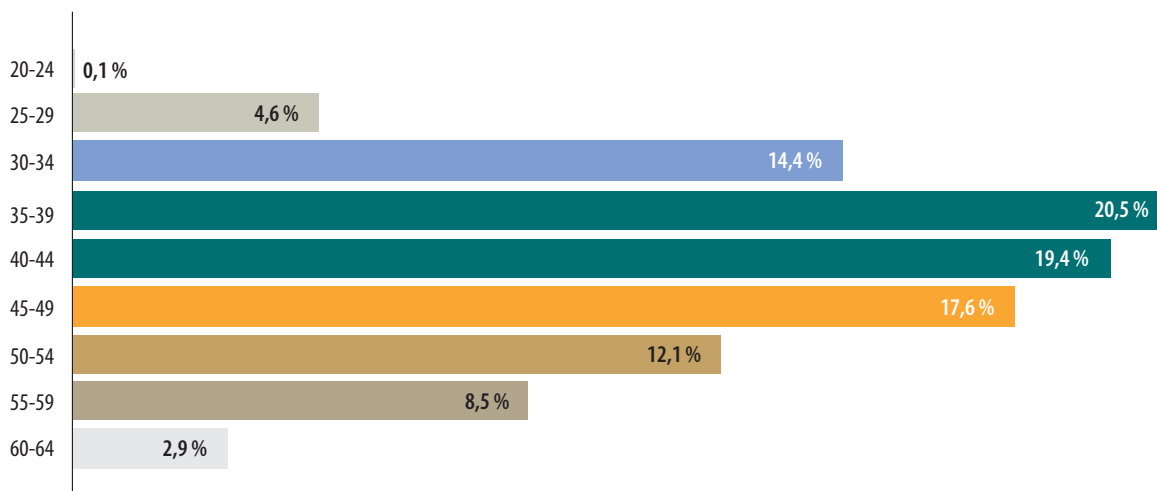

De onderstaande grafiek toont de verhouding tussen mannen en vrouwen per **verantwoordelijkheidsniveau** op 31 december 2012. Het aandeel van vrouwen op AD-niveau beliep 40 % in 2012 en zal waarschijnlijk nog stijgen in de toekomst; sinds de meest recente wervingscampagnes is 46 % van al het personeel in de aanvangsrangen AD5 tot AD8 vrouw. Van de 69 directeuren en eenheidshoofden zijn er 21 (30 %) vrouw, hetgeen vergelijkbaar is met voorgaande jaren. De meesten van hen zijn werkzaam bij het directoraat Vertalingen en bij de administratieve afdelingen.

LEEFTIJDSPROFIEL

Het leeftijdsprofiel van de personeelsleden die op 31 december bij de ERK in actieve dienst waren, toont aan dat bijna 60 % van het personeel van de ERK 44 jaar of jonger is.

Een derde van de directeuren en eenheidshoofden is 55 jaar of ouder. Dit houdt in dat het hogere kader de komende vijf tot tien jaar in hoge mate wordt vernieuwd.

BEROEPSOPLEIDING

In het controlevak is permanente opleiding noodzakelijk om te zorgen dat controleurs volledig op de hoogte blijven van ontwikkelingen op hun vakgebied en nieuwe vaardigheden ontwikkelen. Bovendien vergt de specifieke aard van de controleomgeving van de ERK dat personeelsleden over een goede taalvaardigheid beschikken.

Gemiddeld genoot een personeelslid (controleerend en ander personeel) van de ERK in 2012 8 dagen beroepsopleiding (9,3 in 2011). Van dit totaal werd 52 % aan taalcursussen besteed, tegenover 54 % in 2011.

In 2012 werden de opleidingen inhoudelijk verbeterd en werden nieuwe cursussen ontwikkeld om aan de controleprioriteiten te voldoen. Bovendien was een efficiënter beheer van de opleidingsactiviteiten mogelijk dankzij de invoering van een nieuw papierloos systeem en de ontwikkeling van e-learning.

VERTALING

Vertaling is een **activiteit ter ondersteuning van de controle**, die de ERK in staat stelt haar opdracht te vervullen en haar streefdoelen op het gebied van communicatie te verwezenlijken. In 2012 bereikte het totale volume van het vertaalwerk een record van 158 861 bladzijden, 11 % meer dan in 2011. Meer dan 99 % van de vertalingen werd op tijd voltooid.

Het directoraat Vertalingen van de ERK verleende **taalkundige assistentie** aan controleurs bij het afleggen van controlebezoeken in de lidstaten en tijdens de daaropvolgende opstelling van de controleverslagen. Verder werd steun verleend aan werkgroepen van INTOSAI en in verband met andere specifieke behoeften met betrekking tot de controlewerkzaamheden van de ERK.

INFORMATIETECHNOLOGIE

Informatietechnologie (IT) levert een essentiële bijdrage aan de doeltreffendheid en efficiëntie van de ERK. 2012 was een vruchtbaar jaar:

- wat betreft het **beheer van kennis** werd de eerste versie van het nieuwe systeem van de ERK voor ondersteuning van de controle (ASSYST2) opgeleverd en werd een pilot-versie in gebruik genomen in een controle-eenheid. Bovendien werd een gemeenschap van praktijken inzake de financiële crisis ondersteund op het gebied van informatietechnologie en de beschikbaarstelling van inhoudelijke stukken;
- de automatisering van **bedrijfsprocessen** werd actief nagestreefd door middel van de invoering van ECAcademy — ter ondersteuning van het opleidingsbeleid van de ERK; de decentralisering van het tijdbeheer — wat leidde tot besparingen bij personeelszaken; en de volledige digitalisering van de personeelsdossiers;
- een belangrijk resultaat was de verhuizing van het **datacentrum** van de ERK naar het nieuwe K3-gebouw van de ERK. Het nieuwe gebouw werd tevens in gebruik genomen met een nieuw telefonie- en datanetwerk.

ADMINISTRATIE EN FACILITEITEN

Gedurende 2012 bleef het directoraat Financiën en Ondersteuning:

- a) toereikende middelen, diensten en installaties ter beschikking stellen om de Europese Rekenkamer in staat te stellen haar missie te volbrengen en haar strategische doelstellingen te verwezenlijken; en
- b) ervoor zorgen dat de benodigde financiering, interne beheersingsmaatregelen en boekhoudsystemen aanwezig waren ter ondersteuning van alle activiteiten van de ERK.

In 2012 verbeterde het directoraat de efficiëntie en zuinigheid van zijn activiteiten nog verder.

In oktober 2012 werd het **ERK-kantoor in Brussel** verhuisd naar een andere locatie. Het nieuwe kantoor bevindt zich nu in het MTS-gebouw (Montoyer/Sciences), Montoyerstraat/Wetenschapsstraat 30 te Brussel.

SUCCESVOLLE VOLTOOIING VAN HET K3-GEBOUW

Teneinde te waarborgen dat het personeel van de ERK beschikt over een veilige, aangename en ergonomische werkomgeving, en om ervoor te zorgen dat al het ERK-personeel op dezelfde locatie werkzaam is, werd in 2003 opdracht gegeven tot een tweede uitbreiding. De ERK aanvaardde het gebouw in november 2012 en de eerste verhuizingen vonden plaats vóór het einde van het jaar.

Het K3-gebouw werd **tijdig voltooid**, overeenkomstig de kwaliteitsspecificaties en **binnen het budget**. Tijdens 2013 worden aanvullende werkzaamheden nog voortgezet in de andere gebouwen van de ERK.

FINANCIËLE INFORMATIE

De ERK wordt **gefinancierd** uit de algemene begroting van de Europese Unie. Onze begroting maakt ongeveer 0,1 % uit van de totale EU-uitgaven, en 1,72 % van de totale administratieve uitgaven.

UITVOERING VAN DE BEGROTING 2012

BEGROTINGSJAAR 2012	Definitieve kredieten	Vastleggingen	% gebruik (vastl. kredieten)	Betalingen (1 000 euro)
Titel 1: Aan de instelling verbonden personen				
10 — Leden van de instelling*	14 592	13 785	94 %	13 557
12 — Ambtenaren en tijdelijke functionarissen	92 335	89 015	96 %	88 836
14 — Ander personeel en externen	4 148	3 810	92 %	3 758
162 — Dienstreizen	3 802	3 512	92 %	2 604
161 + 163 + 165 — Andere uitgaven voor aan de instelling verbonden personen	2 972	2 879	97 %	2 148
Subtotaal titel 1	117 849	113 001	96 %	110 903
Titel 2: Gebouwen, meubilair, uitrusting en diverse huishoudelijke uitgaven				
20 — Onroerend goed	10 741	10 703	99 %	7 009
210 — IT & T	9 508	9 508	100 %	4 524
212 + 214 + 216 — Roerende goederen en bijkomende kosten	1 017	963	98 %	690
23 — Lopende huishoudelijke uitgaven	625	612	98 %	294
25 — Vergaderingen en conferenties	793	685	86 %	499
27 — Informatie en publicaties	1 944	1 843	95 %	748
Subtotaal titel 2	24 628	24 344	99 %	13 764
Totaal Rekenkamer	142 477	137 345	96 %	124 667

* Dit hoofdstuk heeft betrekking op de salarissen, toelagen, kosten van dienstreizen en opleiding van de huidige leden, alsmede op tijdelijke toelagen voor voormalige leden en pensioenen.

In 2012 was de algemene uitvoeringsgraad van de begroting 96 %. Voor titel 1 ligt deze op 96 %, met het laagste percentage (92 %) in zowel hoofdstuk 14 (Andere personeelsleden en externen) als artikel 162 (Dienstreizen) van hoofdstuk 16 (Andere uitgaven voor aan de instelling verbonden personen). Voor titel 2 was de gemiddelde uitvoeringsgraad 99 %.

Het bedrag van de betalingen voor hoofdstuk 20 (Onroerend goed, bijv. gebouwen) wordt beïnvloed door de bouw van de tweede uitbreiding van de ERK, het K3-gebouw. De vierde financieringstranche van 3 miljoen euro voor dit project maakte deel uit van de begroting 2012; dit bedrag werd vastgelegd en gedeeltelijk betaald in 2012. Het saldo van kredieten voor het K3-gebouw wordt overgedragen naar 2013 als dekking voor contracten die de projectbeheerder namens de ERK sloot met bouwbedrijven. De kredieten zullen worden gebruikt overeenkomstig het voorstel dat de ERK in 2008 aan het Europees Parlement en de Raad heeft gedaan.

De totale kosten voor de bouw van het K3-gebouw worden geschat op 79 miljoen euro, welk bedrag in vijf opeenvolgende jaren wordt gefinancierd: 55 miljoen euro in 2009; 11 miljoen euro in 2010; 7 miljoen euro in 2011, en 6 miljoen euro verdeeld over 2012 en 2013.

BEGROTING VOOR 2013

De begroting 2013 vertegenwoordigt een beperkte stijging van 0,2 % ten opzichte van de begroting 2012.

BEGROTING	2013 (1 000 euro)	2012 (1 000 euro)
Titel 1: Aan de instelling verbonden personen		
10 — Leden van de instelling*	14 566	14 592
12 — Ambtenaren en tijdelijke functionarissen	97 772	96 487
14 — Ander personeel en externen	4 176	4 173
162 — Dienstreizen	3 700	3 802
161 + 163 + 165 — Andere uitgaven voor aan de instelling verbonden personen	2 728	2 682
Subtotaal titel 1	122 942	121 736
Titel 2: Gebouwen, meubilair, uitrusting en diverse huishoudelijke uitgaven		
20 — Onroerend goed	8 327	9 941
210 — IT & T	7 197	6 501
212 + 214 + 216 — Roerende goederen en bijkomende kosten	830	837
23 — Lopende huishoudelijke uitgaven	413	525
25 — Vergaderingen en conferenties	768	793
27 — Informatie en publicaties	2 284	2 144
Subtotaal titel 2	19 819	20 741
Totaal Rekenkamer	142 761	142 477

* Dit hoofdstuk heeft betrekking op de salarissen, toelagen, kosten van dienstreizen en opleiding van de huidige leden, alsmede op tijdelijke toelagen voor voormalige leden en pensioenen.

CONTROLE EN VERANTWOORDING

EXTERNE CONTROLE VAN DE ERK

De jaarrekening van de ERK wordt gecontroleerd door een onafhankelijke externe accountant. Dit vormt een belangrijk voorbeeld van het op zichzelf toepassen door de ERK van dezelfde beginselen van **doorzichtigheid en verantwoording** als die welke zij op de gecontroleerden toepast.

Het verslag van de extern accountant — **PricewaterhouseCoopers SARL** — betreffende de rekeningen van de ERK voor het begrotingsjaar 2011, verscheen in oktober 2012².

VERKLARINGEN VAN DE EXTERN ACCOUNTANT — BEGROTINGSJAAR 2011

BETREFFENDE DE JAARREKENING

„De jaarrekening geeft naar ons oordeel een getrouw beeld van de financiële situatie van de Europese Rekenkamer per 31 december 2011 en van haar financiële prestaties en haar kasstromen voor het per die datum afgesloten begrotingsjaar, overeenkomstig Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad

van 25 juni 2002, Verordening (EG, Euratom) nr. 2342/2002 van de Commissie van 23 december 2002 tot vaststelling van uitvoeringsvoorschriften van voornoemde verordening van de Raad, en de boekhoudregels van de Europese Unie (EC-boekhoudregels).”

BETREFFENDE DE BESTEDING VAN MIDDELEN EN DE CONTROLEPROCEDURES

„Op basis van onze in dit verslag omschreven werkzaamheden is niets onder onze aandacht gekomen dat ons, in enig materieel opzicht en op grond van de hiervoor vermelde criteria, het volgende doet aannemen:

- a) dat de aan de Rekenkamer toegewezen middelen niet voor de gestelde doelen zijn gebruikt;
- b) dat de bestaande controleprocedures niet de noodzakelijke waarborgen bieden dat de financiële verrichtingen in overeenstemming zijn met de toepasselijke voorschriften en regelgeving.”

² PB C 315 van 18.10.2012.

VERKLARING VAN DE GEDELEGEERD ORDONNATEUR

De ondergetekende, secretaris-generaal van de Europese Rekenkamer, in zijn hoedanigheid van gedelegeerd ordonnateur, verklaart hierbij:

- dat de in dit verslag opgenomen informatie waarheidsgetrouw en juist is;
- redelijke zekerheid te hebben dat:
 - de middelen die zijn uitgetrokken voor de in dit verslag beschreven activiteiten, zijn gebruikt voor het gestelde doel overeenkomstig de beginselen van goed financieel beheer;
 - de bestaande controleprocedures de noodzakelijke waarborgen bieden betreffende de wetmatigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen en een passende behandeling van beschuldigingen of vermoedens van fraude waarborgen.

Deze zekerheid is gebaseerd op zijn eigen oordeel en op de hem ter beschikking staande informatie, zoals de verslagen en verklaringen van de gesubdelegeerde ordonnateurs, de verslagen van de interne auditor en van de externe controleur over de voorgaande begrotingsjaren.

Hij bevestigt niet bekend te zijn met enig onvermeld gebleven feit dat de belangen van de instelling zou kunnen schaden.

Gedaan te Luxemburg, 7 maart 2013

Eduardo Ruiz García
Secretaris-generaal

35 JAAR LANG DE EU HELPEN BETER TE FUNCTIONEREN

De Europese Rekenkamer is al 35 jaar de externe controleur van de EU, **voegt op consistente wijze waarde toe aan het financieel beheer van de Unie** en fungeert als instrument ter waarborging van openbare verantwoording inzake de benutting van het geld van de belastingbetaler.

De oprichting van de Europese Rekenkamer geschiedde in de periode waarin de Europese Gemeenschap (de voorganger van de Europese Unie) **veranderde en meer democratische verantwoording ging afleggen** aan haar burgers. Twee bijzonder belangrijke gebeurtenissen waren de uitbreiding van de bevoegdheden van het Europees Parlement op het gebied van begrotingscontrole en de volledige financiering van de begroting van de Europese Gemeenschap uit haar eigen middelen. De Gemeenschap onderkende dat zij ook een onafhankelijke externe controleur nodig had om het Parlement en de Raad bij te staan in het waarborgen van de democratische controle van haar financiën.

Onder impuls van de heer Heinrich Aigner, voorzitter van de commissie Begrotingscontrole van het Europees Parlement, die sinds 1973 krachtig had gepleit voor een orgaan voor externe controle op communautair niveau, werd de Europese Rekenkamer bij het Verdrag van Brussel van 22 juli 1975 opgericht. Zij is in oktober 1977 met haar werkzaamheden begonnen en is gevestigd te Luxemburg. De heer Hans Kutscher, de toenmalig president van het Hof van Justitie, prees de Europese Rekenkamer als het **financieel geweten** van de Gemeenschap.

De Europese Rekenkamer werd een volwaardige Europese instelling op 1 november 1993 bij de inwerkingtreding van het Verdrag van Maastricht, waardoor haar onafhankelijkheid en gezag als gelijkwaardige instelling is gewaarborgd. Bij het Verdrag van Maastricht werd tevens het product geïntroduceerd dat sindsdien het vlaggenschip van de ERK is geworden — de **betrouwbaarheidsverklaring (DAS')** betreffende de betrouwbaarheid van de jaarrekening van de EU en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen.

De rol van de ERK werd versterkt op 1 mei 1999 bij de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam, dat de **onafhankelijkheid** van de ERK versterkte en **haar controlebevoegdheden uitbreidde** tot meer beleidsterreinen. In het Verdrag van Nice van 1 februari 2003 werd het beginsel bevestigd dat er één lid van elke lidstaat dient te zijn, werd het belang onderstreept van de samenwerking van de ERK met nationale controle instanties en kreeg de ERK toestemming om uit haar midden kamers te vormen — een mogelijkheid die zij in 2010 benutte.

Sinds haar oprichting heeft de ERK voortdurend de **samenwerking met hoge controle instanties** van de lidstaten bevorderd bij de controle van EU-middelen, met name door middel van haar deelname aan het Contactcomité van de presidenten van de HCI's van de EU. Als HCI heeft de ERK er ook naar gestreefd voorop te lopen in de ontwikkelingen op het gebied van de controle van de overheidsfinanciën waarbij zij samenwerkte met andere HCI's in de Internationale Organisatie van Hoge Controle instanties (INTOSAI) en haar regionale groep EUROSAL, teneinde beroepsnormen en goede praktijken op te stellen. De ERK omarmde al vroeg het idee van de collegiale toetsing als instrument om goede praktijken te ontwikkelen en te verspreiden binnen de gemeenschap van HCI's.

Gedurende haar 35-jarig bestaan heeft de Europese Rekenkamer getracht bij te dragen aan **de verbetering van het financieel beheer van de EU** door hoogwaardige producten voort te brengen waarin de EU-ontwikkelingen en de veranderende behoeften van haar belanghebbers tot uiting komen. In de loop van de voorbije 35 jaar heeft de EU nieuwe lidstaten verwelkomd, nieuwe bevoegdheden gekregen en nieuwe organen opgericht op Europees niveau — dit alles moest een plaats krijgen in de werkzaamheden van de ERK.

De eerste ERK-leden, november 1977.

Als gevolg daarvan is de output

van de ERK aanzienlijk toegenomen ten opzichte van de twee adviezen die zij uitbracht in haar eerste werkjaar. De producten van de ERK variëren nu van jaarverslagen, speciale verslagen, betrouwbaarheidsverklaringen, specifieke jaarverslagen en adviezen tot standpuntnota's. Qua output is het aantal documenten ook toegenomen tot **87 publicaties in 2012**. In de voorbije jaren heeft de ERK meer prioriteit gegeven aan de controle van de resultaten van de uitvoering van het EU-beleid en het geven van advies over prestatieverbetering.

Naarmate de EU evolueerde, heeft ook onze organisatie een ontwikkeling doorgemaakt. Terwijl de ERK in 1977 9 leden en 120 personeelsleden telde, heeft zij nu **27 leden en bijna 900 personeelsleden**. Zoals geldt voor de Unie zelf, is het succes van de ERK afhankelijk van de nauwe samenwerking tussen de leden en het personeel uit heel Europa. De ERK is trots dat zij sinds 1977 een toegewijd, professioneel en ervaren personeelsbestand heeft opgebouwd dat zich inzet voor de bescherming van de financiële belangen van de burgers. In de komende jaren gaat de ERK graag de uitdaging aan om te helpen bij de verbetering van de verantwoording jegens de burgers inzake de publieke middelen die beschikbaar worden gesteld om de doelstellingen van de EU te verwezenlijken.

Europese Rekenkamer

Jaarlijks Activiteitenverslag 2012

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie

2013 — 55 blz. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9241-170-1

doi:10.2865/71644

HOE KOM IK AAN EU-PUBLICATIES?

Gratis publicaties:

- bij de EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- bij de vertegenwoordigingen en delegaties van de Europese Unie.
Ga voor de contactgegevens naar <http://ec.europa.eu> of stuur een fax naar +352 2929-42758.

Betaalde publicaties:

- bij de EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Betaalde abonnementen (bv. jaarreeksen van het *Publicatieblad van de Europese Unie* en de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie):

- via een van de verkoopkantoren van het Bureau voor publicaties van de Europese Unie (http://publications.europa.eu/others/agents/index_nl.htm).

Europese Rekenkamer
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg

LUXEMBOURG
eca-info@eca.europa.eu
<http://eca.europa.eu>

 @EUAuditorsECA

EUAuditorsECA

Publicatiebureau

ISBN 978-92-9241-170-1

9 789292 411701